

**Leeter masa Pawl ma wuzlala
ŋgeeme a
Kwarinti hay
Mey da ray
Leeter ŋgeeme ŋgada
Kwarinti hay**

Pawl a wuzlala leeter ŋgada ndəhay daa mecəmey-ray ŋga Yesu daa berney ŋga Kwarinti na, daa masa aŋga daa berney ŋga Efez. (SNM 18.1-21).

Kwarinti na, ara berney mahura daa hwayak ŋga Gerek hay. Berney aha aa da mey-bəlay mahura. Anda kede daa berney a, ndəhay ga ma samawa daa hwayak hay mekele mekele daha, a ragadam ŋgada kuley hay mekele mekele may. Menjey ata na, maaya ba. Cek hay maaya ba masa ata ma kamara na, fa nəsta ndəhay daa mecəmey-ray ŋga Yesu. Maja ŋgene, Pawl a wuzlalatar leeter hay məfad. Da wuzlah leeter hay a na, cew ata daha daa Derewel ŋga Gazlavay haa wure kede, cew hay may taa zədam sem.

Pawl a wuzlala leeter e maja a cənda na, da wuzlah ndəhay daa mecəmey-ray ŋga Yesu, mey mekele mekele daha: fa təram vaw da wuzlah ata (fasəlawal 1 haa 4), fa kam cek malamba (fasəlawal 5), fa wudam vaw da wuzlah ata (fasəlawal 6), mey da ray meley ŋgwas (fasəlawal 7), mey da ray menjey da wuzlah

ndəhay ma ta kuley hay, ma zəmamara aslaw ŋga kuley a (fasəlawal 8 haa 10), mey da ray mezəmey daf ŋga sərfedey meməcəy ŋga Yesu (fasəlawal 11), mey da ray gədaŋ ŋga Mesəfney ŋga Gazlavay masa Gazlavay ma vəlda a ndaw a, ndaw a, ŋga key sləra mekele mekele daa mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu (fasəlawal 12 haa 14), leŋ mey da ray ndəhay ŋga Yesu ma da sləkdamawa daa meməcəy (fasəlawal 15).

Daa leeter e kede na, mey mekele mekele daha ŋga vəley gədaŋ a ndəhay:

Mewudey-vaw (fasəlawal 13)

Mey da ray gədaŋ masa Mesəfney ŋga Gazlavay ma vəldatara a ndəhay anja hay ŋga key sləra anja. (fasəlawal 12 haa 14)

Mecey-har

¹ Ara yah Pawl ma wuzlalakwara leeter kede, yah ndaw masa *Gazlavay ma wala ŋga key *ndaw-meslərey ŋga *Yesu *Kəriste. Ya wuzlalamara na, ala ta məlma aləkwa Sawsten.

² Ya wuzlalamara leeter kede ŋgada akwar, ndəhay daa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu masa daa berney ŋga Kwarinti, akwar masa Gazlavay ma walakwar wal amba ka njam macəmkaya ta Yesu Kəriste. A walakwar bama ta ndəhay tabiya masa fa dərmar dangay a Bay aləkwa Mahura Yesu Kəriste, kwa daa wura daa wura. Anja na, Bay ata Mahura, asaya, anja na, Bay ala Mahura may.

3 Anja Papa aləkwa, Bay Gazlavay, ta Bay aləkwa Mahura Yesu Kəriste ŋga pəsmakwar mey, asaya, ŋga njadamakwar daa zazay.

*Mey da ray maaya ŋga Gazlavay da ray
ndəhay anja hay daa berney ŋga Kwarinti*

4 Ya fa kar suse a Gazlavay adaw mandaw mandaw majaa maaya anja ma pawa salay a ray akwar ta fa Yesu *Kəriste. **5** Daa masa akwar macəmkaya ta Yesu Kəriste na, Gazlavay ta kakwar maaya la ga amba ka kamar sləra. Anda kede, ta vəlkwar gədaŋ ŋga wuzey mey anja a ndəhay la, asaya, ta vəlkwar leŋgesl la ŋga cənda mey anja hay tabiya. **6** Mey da ray Kəriste masa ala ma wuzdamakwara na, aa daa mevel akwar mandaw mandaw. **7** Anda kede, akwar masa fa səkwmara Bay aləkwa Mahura Yesu Kəriste ma da wuzwa vaw na, Gazlavay ta vəlkwar gədaŋ la ŋga key sləra wura wura tabiya. **8** Ara Gazlavay ma da vəlkwar gədaŋ anja ŋga njey maaya fa mey anja haa pas masa Bay aləkwa Mahura ma da vəhwə ŋga key sariya amba a hətfakwar manjar mebərey. **9** Gazlavay ta zəlkwar la amba ka njam macəmkaya ta Bəzey anja, Yesu Kəriste, Bay aləkwa Mahura. Gazlavay na, cek masa aa ma ləvey a ka la na, a ka la fara fara.

Ndəhay ŋga Yesu da Kwarinti a wudkam d'ay

10 Məlma adaw hay, ya fa kakwar ambahw ta mezəley ŋga Bay aləkwa Mahura Yesu *Kəriste

amba ka cəmam day. Ka da wudkam day da wuzlah akwar ba. Njam macəmkaya ta mevel letek, ta mewulkey letek. **11** Məlma adaw hay, yaa guzley anda kede na, majā ndəhay daa səkway ŋga Keləwe ta kadamiwa la, a ləvmaya, akwar fa təram vaw ta tərey da wuzlah akwar. **12** Ehe, jəkam sləmay fa cek masa yah ma wudey ŋgaa guzlkwar. Akwar ta mewulkey wal wal da wuzlah akwar. Ndəhay siya a ləvam a səpam na, yah, Pawl. Siya hay a ləvam a səpam na, Apalaws. Siya hay a ləvam a səpam na, *Piyer. Siya hay mekele saya a ləvam a səpam na, Kəriste. **13** Ka wulkam na, Kəriste anja mawunkakaya weewe daw? Yah, Pawl na, ya ta məcey la fa hwadam mazlaŋgalakaya majā akwar daw? Akwar ta hətam *baptēm ta mezəley adaw la daw?

14 Ya fa kar suse a Gazlavay majā ya ta key baptēm ŋgada ndaw da wuzlah akwar daa ba, ama si ŋgada ata Kərispus ta Gayus daada gway.

15 Anda kede, kwa ndaw pal fa da ləvey ta hətey baptēm la ta mezəley adaw na, daa ba.

16 A', fara, ya ta katar baptēm la ŋgada ata Estefanas ta ndəhay da way anja. Ayəwa, da ya ta key baptēm ŋgada ndəhay mekele la kwa, ya səra ba. **17** Kəriste a slərdiwa na, ŋga katar baptēm a ndəhay ba, ama a slərdiwa ŋga wuzey *Mey-maaya-mawiya. Daa masa ya fa wuzda

1:10 1.10-11 3.3; 11.18; 2Kwr 12.20; Ef 4.2-6; Fəl 2.2; Jaŋ 17.21-23

1:12 1.12 3.4; Apalaws: 3.5-6, 22; 4.6; 16.12; SNM 18.24; 19.1; Piyer: 1Kwr 3.22; 9.5; 15.5; Gal 2.911-14; 2Kwr 10.7 **1:14** 1.14 Kərispus: SNM 18.8; Gayus: Rm 16.23-24 **1:16** 1.16 Estefanas: 16.15

Mey-maaya-mawiya na, ya wuzda ta mewulkey
ŋga ndaw-magədaŋ ba. Ya ka anda kede na,
amba meməcey ŋga Kəriste da ray hwadam
mazlaŋgalakaya a tərey ŋga cek ŋga tede ba.

Yesu Kəriste a wuzdərwa gədaŋ ta lenjesl ŋga Gazlavay

18 Ndəhay masa ma zlaŋgadam sem daa
cəved ŋga Gazlavay na, a wulkam mey da
ray meməcey ŋga *Kəriste fa hwadam ma-
zlaŋgalakaya na, ara mey ŋga tede. Ama ŋgada
aləkwa, ndəhay masa Gazlavay ma ləhdata cay
na, ya sərkwa meməcey ŋga Kəriste a wuzwa
gədaŋ ŋga Gazlavay ŋga ləhdata ndəhay.

19 Mey ŋga Gazlavay a ləvey:

«Ndəhay ma sərmara cek na,

ya da tərda mesərey cek ata ha ŋga cek ŋga
tede.

Ndəhay masa ta lenjesl na,

ya da tərda lenjesl ata ha ŋga cek ŋga tede.»

20 Da kəne na, ndəhay ma sərmara cek na,
mesərey cek ata ha, a da vəltar me? Yaw,
*ndəhay maa sərkada kwakwas ŋga Mawiz na,
meesərkedey ata ha a jənta fa mey ŋga Gazlavay
la daw? Ndəhay ma ka yawa wure kede kaa na,
mekey yawa ata ha a vəltar me? Gazlavay ta
wuzda cay, mesərey cek da bəla kaa na, ara cek
ŋga tede, a ləhey ndaw ba.

21 Ndəhay da bəla kede a səram cek hay
mekele mekele. Ta hətmər cek masa Gazlavay

1:18 1.18 Rm 1.16; 2Kwr 4.3 **1:19** 1.19 Iz 29.14; Jəw 12.13,
17; Iz 19.12-14; 44.25 **1:19** 1.19-20 3.18-20; Mt 11.25; Rm 1.22

ma ka ta leñgesl aŋga la, ama kwa ta sərmara Gazlavay daa ba. Maja ŋgene, a mbafar a Gazlavay amba ndəhay ma təba mey aŋga a ləham na, ta fa mey masa ala ma wuzdamara da ray meməcey ŋga Yesu fa hwadam mazlaŋgalakaya. Mey masa ala ma wuzdamara ha na, ndəhay da bəla a padamara ŋga cek ŋga tede.

22 Anda kede, *Jəwif hay a wudam ŋga hətey maazla amba a sərmara mey masa ala ma wuzdamara na, ara mey fara fara. Gerek hay na, a wudam ŋga sərey cek ta leñgesl ata gway.

23 Ama ala na, ya wuzam mey da ray Kəriste ma məcey fa hwadam mazlaŋgalakaya. Jəwif hay ma cəndamara mey a na, a cam mevel, a wulkam a key ya cədmara Gazlavay. Ndəhay masa Jəwif hay ba ma cəndamara mey a na, a ləvam ara mey ŋga tede. **24** Ama ndəhay masa Gazlavay ma zəlta, kwa Jəwif hay, kwa Jəwif hay ba, ŋgada ata na, Kəriste a wuzwa gədaŋ ŋga Gazlavay, asaya, a wuzwa leñgesl maaya ŋga Gazlavay.

25 Cek ŋga Gazlavay masa ndəhay ma wulkam ara cek ŋga tede na, cek aha, aŋga ta leñgesl maaya a fəna leñgesl ŋga ndaw-magədaŋ. Sləra ŋga Gazlavay masa ndəhay ma wulkam a ka anda ndaw masa-bəle na, sləra ha, makakaya ta gədaŋ ma fəna gədaŋ ŋga ndaw-magədaŋ.

26 Məlma adaw hay, wulkam cey. Akwar masa Gazlavay ma zəlkwar na, akwar səkway ŋga ndəhay wura? Fa dey ŋga ndəhay da bəla na, ndəhay ta leñgesl ga da wuzlah akwar daa ba.

1:21 1.21 Rm 1.19-20 **1:22** 1.22 Mt 12.38; Jan 4.48; SNM 17.18,

32 **1:23** 1.23 2.14; Gal 3.1; 5.11 **1:24** 1.24 1.18; 2.5; Kwa 2.3

1:25 1.25 2Kwr 13.4

Asaya, ndəhay ta gədanj, leŋ ndəhay mahura hay da wuzlah akwar ga daa ba. ²⁷ Sasəkar jak, Gazlavay a weley na, ndəhay masa ndəhay da bəla * ma wulkam ara cek hay ŋga tede amba a patar hwaray a ndəhay masa ta leŋgesl. Gazlavay a weley na, ndəhay masa ndəhay ma wulkam ata masa-bəle hay amba a patar hwaray a ndəhay masa ta gədanj. ²⁸ Gazlavay a weley na, ndəhay saw ŋga tede masa ndəhay ma rəsmata amba aa zəd'data ndəhay mahura hay. ²⁹ Maja ŋgene, kwa ndaw pal fa da zlepəy fa mey ŋga Gazlavay daa ba. ³⁰ Yaw, ara maja sləra masa Gazlavay ma ka, akwar macəmkaya ta Yesu Kəriste. Gazlavay a vəlndakwar leŋgesl na, ta fa Kəriste he. Ara ta fa Yesu Kəriste he saya, Gazlavay ma pandakwar ŋga ndəhay maaya fa mey anja, a walandakwar wal ŋgada anja, asaya, a ləhdandakwar daa meməcey. ³¹ Anda ked'e, a key anda mawuzlalakaya daa derewel ŋga Gazlavay, ma ləvey: «Da ndaw a wudsey ŋga zlepəy na, ŋga zlepəy da ray sləra masa Bay Gazlavay ma ka gway.»

2

Pawl a wuzey mey da ray meməcey ŋga Yesu

¹ Məlma adfaw hay, masa yah ma daw fa akwar ŋga wuzdakwara mey mabadakaya ŋga Gazlavay heyey na, ya taa guzley ta mey masa

^{1:26} 1.26 Jan 7.48 * ^{1:27} 1.27 ndəhay da bəla: Ara ndəhay ma namar ray a Gazlavay ba. Nəka 1Kwr 5.10. ^{1:27} 1.27-28 Rm 12.16; Jak 2.5; Lk 1.51-53; 6.20 ^{1:30} 1.30 2Kwr 5.21 ^{1:31} 1.31 1.29; 2.2; 4.7; Jer 9.22-23; 2Kwr 10.17; 11.30; 12.5; Ef 2.9

mazlədskaya daa ba, asaya, ya taa guzley ta mey masa ma həbkwar ray daa ba. ² Daa masa yah da wuzlah akwar na, ya ta kərza mevel la ŋga wulkey si da ray Yesu *Kəriste ma məcey fa hwadam mazlaŋgalakaya gway. ³ Daa ŋgene, yah massa-bəle, mandərzay fa kaya, ya faa wesey. ⁴ Masa ya fa wuzdakwara mey ŋga Gazlavay na, ya taa guzley ta mewulkey ŋga ndaw-magədanj amba ka təbmara mey adaw na, daa ba. Ama ara gədanj ŋga *Mesəfnəy ŋga Gazlavay ma wuzdakwara mey adaw a na, ara mey fara fara. ⁵ Da ray ŋgene, ka pamara Yesu ŋga ndaw akwar fara fara na, ara maja lengesl ŋga ndəhay ba, ama ara maja gədanj ŋga Gazlavay.

Mey da ray lengesl maaya ŋga Gazlavay

⁶ Ta ŋgene he cəpa, ala faa sərkadamata ndəhay ma təbmara mey ŋga Gazlavay maaya maaya ta lengesl masa fara fara da ray a. Yaa sərkadamata na, ŋga sərey cek ta lengesl ŋga ndaw-magədanj ba, asaya, ta lengesl ŋga bay hay da bəla kede ba, bay hay masa Gazlavay ma daa zəddata. ⁷ Ama mesərey cek masa ala maa guzlam da ray a kede na, ara ta lengesl ŋga Gazlavay. Ara cek maħadakaya dəga zleezle fa dey ŋga ndəhay. Dəga bəla ta zley daa ba aran na, Gazlavay ta wudsey la ŋga ləhdandakwar ta fa lengesl e amba ya mbəzkwa aa slam anja mewedsey. ⁸ Bay hay ma wam da bəla kede

ta sərmara leŋgesl e daa ba. Da ta sərmara la na, anja ta dərmara Bay aləkwa Mahura, ndaw masa ta gədaŋ, fa hwadam mazlanjgalakaya daa ba. ⁹ Cek masa Gazlavay ma ka ha na, anja anda mawuzlalakaya daa dərewel ŋga Gazlavay ma ləvey:

«Cek masa Gazlavay ma diya
 ŋgada ndəhay masa aa ma wudta na,
 ara cek ma fəna mewulkey ŋga ndaw-magədan.
 Kwa ndaw pal ta hətar cek aha ta dey anja daa
 ba,
 kwa ndaw pal ta cənda ta sləmay anja daa
 ba may.»

¹⁰ Ara ŋgada aləkwa Gazlavay ma wuzdandakwara cek aha ŋgene ta fa Mesəfney anja. Mesəfney a, a sərta cek hay tabiya, kwa mewulkey ŋga Gazlavay maßadakaya na, a səra.

¹¹ Ndaw na, a səra mewulkey ŋga ndaw mekele daw? Si ndaw aha ray anja ma səra mewulkey anja, ba diya? Anja letek ta Gazlavay may, ma səra mewulkey ŋga Gazlavay na, wa? Si Mesəfney anja. ¹² Mesəfney masa da ray aləkwa na, a sawa ta fa ndəhay magədaŋ ba, ama ara Mesəfney masa Gazlavay ma vəldandakwara amba ya sərmatakwa cek hay maaya tabiya masa Gazlavay ma vəldandakwara.

¹³ Daa masa ala faa guzlmatar a ndəhay na, yaa guzlmatar ta mey masa ndəhay maa sərkadamdar ta leŋgesl ata ba, ama ara *Mesəfney ŋga Gazlavay maa sərkadandar ŋgaa

guzley. Anda kede, ala fa wuzdamara mey masa fara fara da ray Gazlavay. Ya wuzdamara na, ɳgada ndəhay masa ta Mesəfney ɳga Gazlavay da ray ata. **14** Ndaw masa ta Mesəfney ɳga Gazlavay da ray a daa ba na, a gwa ɳga təba mey ɳga Mesəfney ɳga Gazlavay ba. A cənda mey a ba, a wulkey ara mey ɳga tede, maja ma gwa ɳga nəka mey a ta ma gwa ɳga cənda na, si ndaw ta Mesəfney ɳga Gazlavay da ray a gway.

15 Ndaw ta Mesəfney ɳga Gazlavay na, a gwa ɳga nəkta cek hay tabiya, a sərta cek hay maaya ta maaya ba. Ama ndaw aha na, ndaw ma gwa ɳga saŋgala daa ba. **16** An̄ga letek anda mey ɳga Gazlavay mawuzlalakaya ma ləvey:

«Ma səra mewulkey ɳga Bay Gazlavay na, wa?
Ma da slar yawa a Bay Gazlavay na, wa?»

Ama aləkwa * na, mewulkey aləkwa letek ta ɳga Kəriste.

3

Mey da ray ndəhay ma ka sləra ɳga Gazlavay

1 Məlma adaw hay, ɳgaa guzley ɳgada akwar anda yah maa guzley ɳgada ndəhay masa ta *Mesəfney ɳga Gazlavay da ray na, ya gwa ba. Ama yaa guzlkwar na, anda ɳgada ndəhay da bəla ma kam cek anda ata ma wudam gway, maja akwar anda bəza hay mecəhe daa cəved ɳga *Kəriste. **2** Yaa sərkadakwar na, cek masa

2:13 2.13 2.4; 12.10 **2:14** 2.14 1.18, 23; Jaŋ 3.5-12; 2Kwr 3.14-18

* **2:16** 2.16 aləkwa: Pawl ta ndəhay mekele ta Mesəfney ɳga Gazlavay da ray ata. **2:16** 2.16 Iz 40.13; Rm 11.34 **3:1** 3.1
Jaŋ 16.12

ta gera ba aranj. Anja letek anda bəzey ma sey dəwa ma zəmey daf ba aranj. Akwar may, kwa wure kede, mey masa ta gera na, ka cəndamara ba aranj anda bəzey ma gwa ɳga zəmey daf ba aranj, ³ maja lenjesl akwar na, anda ɳga ndəhay da bəla daada gway. Akwar fa kam səlenj da wuzlah akwar, akwar fa təram vaw da wuzlah akwar. Da ray ɳgene, mewulkey akwar na, anda ɳga ndəhay da bəla daada gway. Menjey akwar na, anda ɳga ndəhay da bəla gway may.

⁴ Da ndaw da wuzlah akwar a ləvey: «Ya səpey na, Pawl,» ndaw mekele a ləvey: «Ya səpey na, Apalaws,» mey hay a kecə na, ara mewulkey ɳga ndaw da bəla, ba daw?

⁵ Apalaws na, wa? Yah Pawl na, wa? Ala na, ndəhay ma ka sləra ɳga Gazlavay gway. A slərdandərwa amba ka təbmara mey da ray Kəriste. Kwa waawa da wuzlah ala, a key sləra masa Gazlavay ma veldara. ⁶ Ala na, anda ndəhay mehəvey *. Yah na, ndaw ma sləka cek, Apalaws na, ndaw ma mbədsar yam. Ama Gazlavay na, ndaw ma gəlda cek aha. ⁷ Maja ɳgene, ndaw ma sləka cek ta ndaw ma mbədfar yam na, ara ndəhay ɳga tede. Ara Gazlavay pal ma gwa ɳga gəlda cek aha, ara anja ma wey da ray a. ⁸ Ndaw ma sləka cek ta ndaw ma

3:2 3.2 Heb 5.12-13; 1Pi 2.2 **3:3** 3.3 1.10-11; Gal 5.19-20 **3:4**

3.4-5 1.12 * **3:6** 3.6 ndəhay mehəvey: Pawl a wudsey ɳga ləvey ara anja ma zlar ɳga wuzey mey ɳga Gazlavay da Kwarinti. Fa dəba ha, Apalaws a daw, a vəltar gədanj ta mey a saya. Ama ara Gazlavay ma gwa ɳga jənta ndəhay da Kwarinti amba a diyam fa mey fa mey daa cəved ɳga Gazlavay. **3:6** 3.6 SNM 18.4, 11, 24-28

mbədar yam na, ata letek, Gazlavay a da pəlar kwa ŋgada waawa təde fa sləra aŋga. ⁹ Ala cew e na, ala fa kam sləra ŋgada Gazlavay. Akwar na, anda ley ŋga Gazlavay.

Asaya, akwar na, anda way ŋga Gazlavay maləmkaya. ¹⁰ Gazlavay ta vəlya gədaŋ la ŋga zley sləra ha. Yah na, anda ndaw meləmey way, ma pa salay ŋga way maaya maaya ta aŋgwa. Wure kefse, ndaw mekele ta sawa la ŋga ləma way a. Ama si kwa waawa a pey leŋgesl maaya maaya daa meləmey way a. ¹¹ Salay ŋga way mapakaya cay, ara Yesu Kəriste. Ndaw ma gwa ŋga pey salay ŋga way mekele daa saba.

¹² Da ray salay ŋga way a na, ndəhay siya a ləmamara way a ta bərey maaya, siya hay ta aŋgwa maaya, ndəhay mekele may a kədsmara ta hwadam, siya hay a kərcamara ta guzer, da daa ba, ta panay. ¹³ Ta pas masa Gazlavay ma da ka sariya na, sləra ŋga kwa waawa a wuzwa la fa dey ŋga ndəhay, maja ta pas a ŋgene na, awaw magədkaya a wuzdərwa sləra maaya ta maaya ba ŋga ndaw a ŋga ndaw a la. ¹⁴ Da way masa ndaw ma ləma taa wurey daa ba na, ŋgene, a hətey mawurbay ŋga sləra aŋga la. ¹⁵ Da way masa ndaw ma ləma taa wurey sem na, ŋgene, a hətey mawurbay ŋga sləra aŋga daa ba. Ndaw aha na, a ləhey la, ama meləhey a na, ta banay, anda ndaw meləhey daa awaw.

¹⁶ Ka sərmara fara fara, akwar na, anda way

3:8 3.8 4.5 **3:9** 3.9 Mt 13.3-9; Ef 2.20-21; 1Pi 2.4-6 **3:10** 3.10

1Kwr 15.10 **3:11** 3.11 Iz 28.16; SNM 4.11-12 **3:13** 3.13-15

Rm 2.6; 2Kwr 5.10 **3:15** 3.15 Jud 23

masa Gazlavay ma njey da hwad a, asaya, Mesøfney ñga Gazlavay aa da mevel akwar.

17 Ndaw ma bøzla way masa Gazlavay ma njey da hwad a na, Gazlavay aa zøðda ndaw aha la may, maja way a, ara way ñgada Gazlavay taava arja. Way masa Gazlavay ma njey da hwad a ha na, ara akwar, ray akwar.

18 Wam vaw, ka da batam ray akwar ba. Da ndaw da wuzlah akwar, a wulkey a sørey cek kalah da bøla kede na, ñga key anda a søra cek ba, amba a tørey ndaw ma søra cek masa fara fara. **19** Yaa guzley anda kede na, maja mesørey cek da bøla kede na, ara cek ñga tede fa mey ñga Gazlavay. Maja ñgene, mey ñga Gazlavay aa guzley a løvey: «Gazlavay a kørzata ndøhay ma søra cek hay la anda ndaw ma kørzey cek ta gadañ. A kørzata na, maja wewer ata maaya ba masa ata ma kamara ñgene.» **20** Mey ñga Gazlavay faa guzley saya, a løvey: «Bay Gazlavay na, a søra mewulkey ñga ndøhay ma søra cek hay. A søra mewulkey ata ha na, ara cek ñga tede.» **21** Anda kede, ndaw a da zlepey maja ndaw ba, maja cek hay tabiya na, ñgada akwar. **22** Anda meløvey, yah Pawl, Apalaws lenj *Piyer na, ala tabiya ñgada akwar. Bøla kede, menjey ta dey, lenj memøcsey na, ara ñgada akwar. Asaya, cek hay ma kam wure kede ta cek hay ma da kam ñgada fa mey na, ara ñgada akwar. **23** Ama akwar na, ñgada Køriste, Køriste

3:16 3.16 6.19; Rm 8.9, 11, 15; 2Kwr 6.16; Gal 5.25; 1Pi 2.5 **3:18**
3.18 4.10 **3:19** 3.19 Jøw 5.12-13; 1Kwr 1.20 **3:20** 3.20 Ps 94.11
3:22 3.22 Rm 8.38

may, ɳgada Gazlavay.

4

Mey da ray ndəhay meslərey ɳga Yesu Kəriste

¹ Sərmara, ala na, ndəhay ma ka sləra ɳga *Kəriste. Mey ɳga Gazlavay masa mabadakaya na, Gazlavay ta mbəkdandara la a har ala amba ya wuzdamatara a ndəhay. ² Da a mbəkam cek a har ndaw amba a nəkey dey fa vəða na, si ndaw aha a nəkfar dey fara fara anda ndaw ma mbəkdara ha ma ləvar. ³ Da akwar, da daa ba, ndəhay ma ka sariya da bəla kede, fa nəkmara sləra adfaw anda maaya ba, ɳgada yah na, a tədya mevel ba. Kwa yah may, ya gwa ɳga nəka sləra adfaw ba. ⁴ Cek masa yah ma ka maaya ba na, ya səra ba, ama ɳga ləvey yah ndaw maaya na, ya gwa ɳga ləvey kəne ba may, maja ma da dəsla mey da ray adaw na, ara Bay Mahura pal taava anga. ⁵ Maja ɳgene, ka daa guzlam maaya ba da ray sləra ɳga ndəhay ba. Səkwmarə ñsar masa Bay Mahura Yesu ma da ka sariya. Ta pas masa aa ma da vəhwə na, a wuzdatərwa cek hay məbadatakaya masa daa ləvanj la a palah. Cek hay masa ndəhay ma wulkam daa mevel ata na, a wuzdatərwa la may. Anda kede, Gazlavay a da həlma kwa waawa tədə fa sləra masa aa ma ka.

⁶ Məlma adfaw hay, ya ta wuzkwar cek la da ray ala ta Apalaws amba a jənkwar ɳgaa sərkey cek hay maaya maaya. Ya wudey ka kam anda ala,

anda mey a daha, ma ləvey: «Mey majəwkaya masa mawuzlalakaya cay na, ndaw a da zləŋgey ta ray a ba.» Anda kede, ka da həslmar ray a ndaw laŋgar, ka rəsmara ndaw laŋgar na, kene ba. ⁷ Ma pa kwa waawa da wuzlah akwar nga ndaw mahura da ray ndəhay siya na, wa? Ma vəldakwara cek hay tabiya na, ara Bay Gazlavay, ba diya? Da ara Gazlavay ma vəldakwara na, kaa ka zlapam anda ara Gazlavay ma vəldakwara ba, kwara?

⁸ Ka wulkam akwar ta hətam cek hay tabiya cay! Akwar na, ndəhay masa-zleley hay dəba! Akwar na, bay hay, ama ala na, bay hay ba. Mewulkey akwar a ŋgene na, fara daw? Da akwar bay hay fara na, ara cek maaya amba ya zəmkwa bay a bama daa slam a. ⁹ Ala ndəhay meslørey nga Yesu Kəriste na, ya wulkey Gazlavay ta pandar sem nga ndəhay mecəhe hay. Ala na, anda ndəhay masa sariya ta kərzata sem, ma da kadamata wasa nga kədəy vagay fa mey nga ndəhay tabiya. A kamara kene fa mey nga ndəhay da bəla ta fa mey nga maslan hay nga Gazlavay.

¹⁰ Ndəhay a pamandar nga ndəhay ma ka cek hay saw maja ala fa wuzam mey da ray Kəriste. Ama akwar na, ndəhay ta lenjesl maja akwar macəmkaya ta Kəriste. Ala anda ndəhay masabəle hay, ama akwar na, masa-gədaŋ hay. Ala na, ndəhay a hətmandar fa dey ba, ama akwar na, ndəhay fa həslmakwar ray. ¹¹ Haa wure kede, may fa candar, yam fa kandar, zana fa vaw

ala gwanjada-day-day, ndəhay fa sərdamandar banay, ala fa pəkam saw, way ala hay daa ba, ¹² ya kam sləra ta gədanj ala ŋga hətey cek ŋga zəmey. Da ndəhay a cədmandar na, yaa cəfdamara Gazlavay ŋga katar maaya. Da ndəhay a sərdamandar banay na, ya bəsmara gway. ¹³ Da ndəhay aa guzlam maaya ba da ray ala na, yaa guzlmatar ta mey maakwad a. Haa wure kede, fa dey ŋga ndəhay na, ala anda cek hay makwiydakaya da ray-təkal, ala anda cek hay ŋga tede.

¹⁴ Ya wuzlalakwara mey kefə na, ŋga pakwar hwaray ba, ama amba ya kətkwar anda akwar bəz adaw hay masa yah ma wudta kalah. ¹⁵ Kwa ndəhay ga a sləfam ba faa sərkadamakwar da ray Kəriste, ama papakw akwar na, ara yah pal gway. Yah anda papakw akwar na, maja akwar macəmkaya ta Yesu Kəriste daa masa yah ma wuzdakwara *Mey-maaya-mawiya.

¹⁶ Anda kefə, ya kakwar ambahw, kam cek anda yah ma ka. ¹⁷ Ara maja ŋgene, ya fa slərdakwara Timawte, bəz adaw masa yah ma wuda kalah, anja ndaw ma key sləra ta cəved e daa mecəmey-ray ŋga Bay Mahura. Ya slərdakwara na, amba aa sərkadakwara cek masa yah ma ka daa menjey adaw daa cəved ŋga Kəriste saya. A daa sərkadakwara na, anda yah maa sərkadata ndəhay daa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu mandaw mandaw kwa daa

4:12 4.12 Lk 6.28; SNM 7.60; Rm 12.14; sləra ŋga Pawl: SNM 18.3 **4:13** 4.13 Mwy 3.45 **4:15** 4.15 Gal 4.19 **4:16** 4.16 11.1; Fəl 3.17; 1Tes 1.6

wura daa wura cəpa.

¹⁸ Ndəhay siya da wuzlah akwar fa zlapam maja a wulkam na, ya fa da vəhey fa akwar daa saba. ¹⁹ Ama da Gazlavay ta təba la na, gweegwe ya vəhey fa akwar saya. Da masa yah ma wusey la na, ya hətfatar ndəhay ma zlapam hay a la. Anda kede, ya da saŋgalawa na, mey masa ata maa guzldamara daada ba, ama ya da saŋgalawa sləra masa ata ma kamara may.

²⁰ Ya fa sərkwa, mewey ŋga Bay Gazlavay da ray ndəhay na, a wuzwa ta fa gədaŋ ŋga *Mesəfnəy ŋga Gazlavay, ba na, a wuzwa ta fa mey meeguzley gway ba. ²¹ Akwar, ka wudam na, kwara? Ka wudam ya sawa fa akwar ta laway da har daw? Da daa ba, ya sawa ta mevel maaya amba ya wuzdakwara ya fa wudkwar daw?

5

Mey da ray ndaw ma key cek malamba

¹ Ya fa cənda fa ndəhay daa wura daa wura, a ləvam ndaw da wuzlah akwar daha fa ley vaw saw. Kwa ndəhay ma sərmara Gazlavay ba na, fa kam cek anda aŋga ma ka ŋgene daa ba. A ləvmaya ndaw a fa ney ta ŋgwas ŋga papaha.

² Sasəkar ka təwam ba jak daw? Ka zlapam na, kwara? Ndaw ma key cek anda ŋgene na,

4:17 4.17 Timawte: 16.10; SNM 16.1; 2Kwr 1.1 **4:19** 4.19 da Gazlavay ta təba la: SNM 18.21; Jak 4.15 **4:20** 4.20 2.4; 15.24

4:21 4.21 2Kwr 1.23; 13.10 **5:1** 5.1 Lev 18.8

si ka bəlmara la da wuzlah akwar *. ³ Yah na, yah da wuzlah akwar fetede ba, ama mevel adaw aa ta akwar. Ya ta dəsla mey da ray ndaw ma key cek malamba anda ŋgene cay anda yah da wuzlah akwar. ⁴ Ya dəsla mey a na, ta mezəley ŋga Bay aləkwa Mahura Yesu. Anda kedə, ta pas masa akwar macəmkaya daa slam a na, mevel adaw a da njey ta akwar, asaya, gədanj ŋga Bay aləkwa Mahura a da njey ta akwar may. ⁵ Daa mecəmey akwar a ŋgene, vəldamara ndaw aha a bay-malula ŋga sərda banay ta vaw anja, amba Gazlavay a ləhda mesəfnay anja ta pas masa Bay aləkwa Mahura ma da vəhwā.

⁶ Ka zlapam na, maja me? Mezlepey na, ara cek maaya ba. Ka sərmara cek ma həsla hapa ŋga makala kusət kədəy na, a gwa ŋga həsla hapa ŋga makala madfakaya ga, ba diya? Anja letek kəne, mebərey ŋga ndaw pal na, a gwa ŋga nəsa mecəmey-ray akwar tabiya. ⁷ Anda ala *Jəwif hay maa zakadamara cek ma həsla pej da way ala hay masa gwagway ŋga *Pak gweegwe cay na, akwar may, bəlmara ndaw aha la maja anja na, anda cek ma həsla pej maaya ba da wuzlah akwar. Anda kedə, ka da təram anda hapa ŋga makala madfakaya təlam manjar cek ma həsla da hwad a. Ya səra fara fara Gazlavay ta tərdakwar sem manjar mebərey ta fa meməcey ŋga *Kəriste. Anda Jəwif hay ma hərmara bəz-təbaŋ ŋgada Gazlavay ta gwagway ŋga Pak na, Kəriste na, anja anda bəz-təbaŋ

* **5:2** 5.2 da wuzlah akwar: A wudey ŋga ləvey, daa mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu. **5:2** 5.2 6.12; 10.23 **5:3** 5.3-4 Kwa 2.5 **5:5** 5.5 1Tm 1.20 **5:6** 5.6 Gal 5.9

alèkwa ma mècey majà alèkwa. **8** Anda kedè, kakwa gwagway! Ama ya kakwa gwagway a na, ta peñ manjar cek ma hësla da hwad a. Anda meløvey, mbèkdakwa mekey maagway. Tèrkwa ndèhay manjar mebørey, ndèhay maaya masa ma ka cek ta cèved e.

9 Daa leeter adfaw lañgar daha na, ya ta wuzlalakwar la, ya lèvkwar ka da cèmam d'ay ta ndèhay ma lam vaw saw ba. **10** Yaa guzley na, da ray ndèhay ñga bøla kedè ba. Da bøla kede na, ndèhay ma lam vaw saw, ndèhay ma kam dey fa cek hay ñga ndèhay, mayal hay leñ ndèhay ma tam kuley hay daha. Da ndaw a lèvey a njey ta ndèhay a daa slam a ba na, ñgene si a mbèkda bøla kedè kwa. **11** Ama yaa guzley na, da ray ndèhay ma sèpam cèved ñga Yesu Kèriste. Da ndaw a lèvey anja fa sèpa cèved ñga Yesu, fa døba ha, a ley vaw saw, da daa ba, a key dey fa cek ñga ndaw, da daa ba, a tey kuley hay, da daa ba, a cèdèy ndaw, da daa ba, a sey wuzam, a wey, da daa ba, a leley na, ñgene, ka da njam ta ndaw aha daa slam a ba. Kwa daf na, ka da zèmam daa slam a ba may. **12-13** Ndèhay ma sèpam cèved ñga Yesu ba na, ara yah ma da katar sariya ba. Ara Gazlavay ma da katar sariya. Ama akwar na, si ka sañgalamata ndèhay da wuzlah akwar, ba diya? Mey ñga Gazlavay mawuzlalakaya, a lèvey: «Ndaw ma key cek malamba na, bølmara la da wuzlah akwar.»

5:7 5.7 Mab 12.1-15; 13.7; Jan 1.29; 1Pi 1.19 **5:9** 5.9 Mt 18.17;
2Tes 3.14 **5:11** 5.11 6.9-10; 2Tes 3.6; Tit 3.10; 2Jñ 10 **5:12-13**
5.12-13 Mew 13.6

6*Mey da ray sariya*

¹ Da ndaw da wuzlah akwar ta təram vaw la ta ndaw mekele da wuzlah akwar na, ndaw aha a wuda fa ndəhay ma ka sariya masa ma sərmara Gazlavay ba na, kwara? A da wuda fa ndəhay a ŋgene ba səlak. Anja maaya na, a wuda fa ndəhay ŋga Gazlavay.

² Ka sərmara, ma da ka sariya ŋgada ndəhay da bəla tabiya na, ara ndəhay ŋga Gazlavay, ba diya? Da ara akwar ndəhay ŋga Gazlavay ma da kamatar sariya a ndəhay da bəla na, kaa cek mecəhe anda ŋgene, ka gwamara ŋga dəslmara mey da ray a ba na, kwara? ³ Sərmara, kwa maslaŋ hay ŋga Gazlavay da vad^{*} na, ara aləkwa ma da kamatakwar sariya. Yaw, da ara anda kede na, kaa ya gwakwa ŋga dəsley mey hay da bəla kede ba na, maja me?

⁴ Ndəhay masa ma sərmara Gazlavay ba na, mey ata ta akwar, ndəhay ma təba mey ŋga Yesu, daa ba. Da kene na, ka handamara mey ma key da wuzlah akwar ŋgada fa ata amba a dəslmakwara na, kwara? ⁵ Yaa guzlkwar anda kede na, amba hwaray a kakwar. Fara fara, ndaw pal masa ta leŋgesl da wuzlah akwar ŋga diykwara mey hay na, daa ba daw? ⁶ Nəkmara cek masa akwar ma kamara! Akwar fa wudam vaw da wuzlah akwar, asaya, ka wudam vaw a

6:2 6.2-3 Rm 5.17; 2Pi 2.4; Jud 6; CWJ 1.6 * **6:3** 6.3 maslaŋ hay ŋga Gazlavay da vad: Ara maslaŋ hay siya masa ma rəsmara Gazlavay zleezle. Nəka Jud 6; 2Pi 2.4.

na, fa mey ŋga ndəhay ma sərmara Gazlavay ba.
Ngene na, ara cek maaya daw?

⁷ Fara fara, akwar fa wudam vaw da wuzlah akwar. Mewudey vaw akwar a ŋgene a wudey ŋga ləvey akwar fa kam cek maaya anda Gazlavay ma wudey na, daa ba səlak. Da ndaw a kakwar cek maaya ba, da daa ba, a lalakwar na, maaya na, ka bəsmara gway, ka da wudmara ba. ⁸ Ma kam cek maaya ba ŋgada ndəhay na, ara akwar ta ray akwar jak. Kwa məlmakw akwar hay siya daa cəved ŋga Yesu na, akwar fa lalamatara cek ata hay. ⁹ Ka sərmara fara fara, ndəhay ma kam cek maaya ba na, fa da mbəzam aa slam masa Gazlavay fa wey da vad na, daa ba. Pam lenjesl, ka da fəcam ray akwar ba. Sərmara, ndəhay ma kam cek malamba, ndəhay ma ta kuley hay, ndəhay ma lam vaw saw da palah, zel hay ma lam vaw ta zel cəla ta ŋgusay ma lam vaw ta ŋgwas cəla, ¹⁰ ndəhay ma lalam cek hay ŋga ndəhay mekele, ndəhay ma kam dey fa cek ŋga ndəhay, ndəhay ma sam wuzam ma wam, ndəhay ma kam mbada fa ndəhay len ndəhay ma bəzla ndəhay, fa da mbəzam aa slam masa Gazlavay fa wey da vad na, daa ba. ¹¹ Zleezle na, ndəhay da wuzlah akwar fa kam cek maaya ba kəne. Ama wure kede na, Bay aləkwa Mahura Yesu *Kəriste ta *Mesəfney ŋga Gazlavay aləkwa ta pərmakwar sem, akwar manjar məbərey, ta walamakwar sem wal ŋgada Gazlavay, ta tərdamakwar sem

ŋga ndəhay maaya fa mey ŋga Gazlavay.

Mey da ray menjey maaya ma mbafar a Gazlavay

¹² Ndəhay siya da wuzlah akwar fa wulkam, a ləvam: «Cek matəkakaya ŋga key na, daa ba.» Ahaw fara, cek matəkakaya daa ba, ama cek hay siya fa da jənkwar daa ba. Ya wulkey yah ta cəved ŋga key cek wura wura tabiya, ama ya fa da vəlda ray adfaw ŋga tərey beke ŋga cek hay a na, daa ba. ¹³ Akwar fa wulkam saya, ka ləvam: «Gazlavay a karawa cek mezəmey maja hwad, a karawa hwad may maja cek mezəmey.» Ahaw fara, ama Gazlavay a ka la amba a ndəvdata cek hay a cewete. Gazlavay a ləmrawa vaw ŋga ndaw na, ŋga key cek malamba ta anga ba. Ama a ləmrawa na, amba ya səpkwa Bay aləkwa Mahura Yesu *Kəriste. Asaya, ara Bay Mahura ma wey da ray vaw ŋga ndaw. ¹⁴ Gazlavay ta sləkədərwa Bay aləkwa Mahura Yesu sem daa meməcəy, aləkwa may, a da sləkədəndakurwa daa meməcəy ta gədaŋ anga.

¹⁵ Ka sərmara vaw akwar hay na, ata anda mezəvey hay ŋga vaw ŋga Kəriste, ba daw? Ya gwa ya cəmda mezəvey hay ŋga vaw ŋga Kəriste a dey ŋga ŋgwas-barlaw daw? Kəne na, fa da key daa ba səlak. ¹⁶ Ndaw ma nam ta ŋgwas-barlaw na, vaw ata ta tərey sem anda ndaw pal na, ka sərmara ba daw? Ara anda mawuzlalakaya daa dərewel ŋga Gazlavay, ma

ləvey: «Ata cewete, a təram anda ndaw pal.»
17 Ndaw ma vəlda ray aŋga a Bay Mahura Yesu na, mevel aŋga ta ŋga Bay Mahura ha na, ata letek.

18 Maja ŋgene, ka da lam vaw saw ba. Mebørey hay mekele cəpa masa ndəhay ma kamara na, a njey fa vaw ata ba. Ama ndaw ma ley vaw saw na, a key ŋgene, a nəsa vaw aŋga. **19** Vaw akwar ara slam-menjey ŋga *Mesəfn̩ey ŋga Gazlavay na, ka sərmara ba daw? Gazlavay a vəldakwara Mesəfn̩ey aŋga amba a njey daa akwar. Vaw akwar hay na, ara akwar ma wamara ba, ama ara Gazlavay ma wa.
20 Gazlavay ta mbədkurwa sem ŋgada aŋga ta cek maaya ŋga ləhdakwar daa mebørey. Maja ŋgene, həslmar ray a Gazlavay ta cek masa akwar ma kamara ta vaw akwar.

7

Mey da ray meley ŋgwas

1 Wure kede, amba ya mbəddakwara aa mey masa akwar maa cəfdamaya daa leeter akwar heyey. Ka ləvmaya, maaya na, ndaw a ley ŋgwas ba. **2** Ama, maja ndəhay fa lam vaw saw ŋgene na, ŋgama kwa waawa ŋga ley ŋgwas, ŋgwas may, ŋga ley zel. **3** Maaya na, zel a vəldara vaw a ŋgwas aŋga, ŋgwas may, a vəldara vaw a zel e. **4** Ngwas na, a gwa ŋga wa vaw aŋga ba, ama ara zel e ma wa. Ndaw-mezəle may, a gwa ŋga

6:16 6.16 MC 2.24; Mt 19.5; Ef 5.31 **6:17** 6.17 Jaŋ 17.21-23;
 Rm 8.9-11; 2Kwr 3.17-18; Gal 2.20 **6:19** 6.19 3.16 **6:20** 6.20
 7.23; Rm 13.14; 1Pi 1.18-19 **7:2** 7.2 1Tes 4.3-4 **7:3** 7.3 Ef
 5.21-29

wa vaw aŋga ba, ama ara ŋgwas aŋga ma wa.
5 Anda kede, ka da təkam vaw da wuzlah akwar ba, si daa maday akwar ŋga dar nekədhey amba ka dəram dəŋgay a Gazlavay kwa. Fa dəba ha, kamara anda maamandaw cəŋga. Da daa ba na, akwar fa da gwamara ŋga jədmara vaw akwar daa ba, *Sataŋ a da batakwar.

6 Yaa guzlkwar anda kede na, a key, ya təkakwar dəy ba, ama a key, ya vəlkwar cəved amba ka kamara kəne. **7** Da anda yah ma wudey na, ya wudey ndəhay tabiya a njam manjar ŋgwas anda yah. Ama Gazlavay a vəlda gədaŋ ŋgada ndəhay na, wal wal. Ngada ndaw lanjar a vəlar gədaŋ ŋga ley ŋgwas, ŋgada ndaw lanjar, a vəlar gədaŋ ŋga njey manjar ŋgwas.

8 Wure kede na, ya wudey ŋgaa guzltar ŋgada ndəhay masa manjar ŋgusay ta ŋgada ŋgwas-vagay hay. Maaya na, ka njam kəne manjar ŋgwas anda yah, da daa ba, manjar zel. **9** Ama da ka gwamara ŋga bəsmara ba na, maaya na, zel a ley ŋgwas, da daa ba, ŋgwas a ley zel. Ngama zel a ley ŋgwas, da daa ba, ŋgwas a ley zel da ray mewudey ŋga ley vaw saw ŋgene ma da fənkwar ray.

10 Yaw, wure kede ya wudey ŋgaa guzltar a ndəhay masa ta ŋgusay, asaya, a ŋgusay masa ta zel hay masa ata daa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu. Yaa guzley na, ara mey adaw ba, ama ara Yesu Bay Mahura maa guzley, a ləvey: ŋgwas a da bey dasi zel e ba. **11** Da ŋgwas a mbəkda

zel e na, ḥga njey kwa a ley zel mekele ba. Da a wudey ḥga ley zel saya na, ḥga v̄hey asi zel e magurma ḥga diym̄rwa mey ata aa slam a. Zel may, a da b̄ela ḥgwas an̄ga ba.

12 Wure kede, ya wudey ḥgaa guzley ḥgada nd̄hay mekele. Mey masa yah ma daa guzlda kede na, ara mey ḥga Bay Mahura saba, ama ara mey adaw gway. Ya fa l̄ovkwar, da ndaw ma t̄eba mey ḥga Yesu *K̄riste aa ta ḥgwas masa ma t̄eba mey ḥga Yesu K̄riste ba, asaya, da ḥgwas a ta t̄eba la ḥga njey ta an̄ga na, a da b̄ela ḥgwas aha ba. **13** An̄ga letek k̄one may, da ḥgwas ma t̄eba mey ḥga Yesu aa ta zel masa ma t̄eba mey ḥga Yesu ba, asaya, da zel e ta t̄eba la ḥga njey ta an̄ga na, ḥgwas aha a da bey ba. **14** Yaa guzley anda kede na, maja ndaw masa ma t̄eba mey ḥga Yesu daa ba aran̄ kaa na, an̄ga gweegwe ta Gazlavay maja an̄ga mac̄emkaya ta ḥgwas an̄ga masa ma t̄eba mey ḥga Yesu sem. Ngada ḥgwas masa ma t̄eba mey ḥga Yesu daa ba aran̄ kwa k̄one may, an̄ga gweegwe ta Gazlavay maja zel e. Da daa ba na, b̄ez ata hay fa da njam maaya fa mey ḥga Gazlavay daa ba. Ama fara fara b̄ez ata hay na, ata da wuzlah nd̄hay ḥga Gazlavay. **15** Ama da ndaw ma t̄eba mey ḥga Yesu ba fa wudey ḥga b̄ela ḥgwas an̄ga ma t̄eba mey ḥga Yesu na, mb̄ekdamara ḥga b̄ela. Anda kede, ndaw ma t̄eba mey ḥga Yesu, kwa da ara zel, kwa da ara ḥgwas na, ata mac̄emkaya daa saba. Mb̄ekdamata ḥga wunkam ta zazay, maja

Gazlavay a zəlkurwa na, ŋga njey daa zazay.
16 Kah, ŋgwas ma təba mey ŋga Yesu, ka səra fara fara, zel akah a ləhey la daa mebərey majah daw? Kah, ndaw ma təba mey ŋga Yesu, ka səra fara fara, ŋgwas akah a ləhey la daa mebərey majah daw?

*Mey da ray menjey ŋga ndəhay masa Gazlavay
ma zəlta*

17 Cek mahura daa mey a kedəf na, ara mey masa yah maa sərkadatara a ndəhay ŋga Yesu daa mecəmey-ray hay tabiya. Maaya na, kwa waawa a ka sləra masa Gazlavay ma vəldara ŋga ka, asaya, ŋga njey anda daa masa Gazlavay ma zəla. **18** Da Gazlavay a zəla ndaw ta sla mandawal daa ba aran na, ŋgene, a da sla mandawal saba. Yaw, da Gazlavay a zəla ndaw ta sla mandawal sem na, ŋga njey ta mandawal anja maslakaya ha, kwa a key cek ba. **19** Kwa mandawal maslakaya, kwa manjar ŋga sleyn na, ara cek ŋga tede, majah a jəney ndaw fa mey ŋga Gazlavay ba. Cek mahura na, ara meney ray a *mewey ŋga Gazlavay. **20** Si kwa waawa a njey anda daa masa Gazlavay ma zəla. **21** Daa masa Gazlavay ma zəlka na, kah beke daw? Da kəne na, ka da wulkey ba. Ama da kah ta cəved' amba ka pəska ray akah daa beke na, səpa cəved' e. **22** Beke masa Bay Mahura *Kəriste ma zəla na, ta bawa sem daa beke majah anja macəmkaya ta Bay Mahura ha. Yaw, ndaw-beke ba masa

7:15 7.15 menjey daa zazay: 14.33; Rm 12.18; 14.19; 2Kwr 13.11;
 Kwa 3.15; Heb 12.14 **7:16** 7.16 1Pi 3.1 **7:18** 7.18 Gal 5.1

7:19 7.19 Rm 2.25-29; Gal 5.6

Kəriste ma zəla may, ta tərey sem beke ɳga Kəriste he. ²³ Gazlavay ta mbədkurwa sem ɳgada anja ta cek maaya ɳga ləhdakwar daa mebərey. Ka da təram beke ɳga ndəhay saba. ²⁴ Məlma adaw hay, kwa waawa ɳga njey anda daa masa Gazlavay ma zəla.

Mey ɳgada ndəhay manjar ɳgwas lej ɳgada ɳgwas-vagay hay

²⁵ Wure kedə, ya wudsey ɳgaa guzltar ɳgada ndəhay masa manjar ɳgusay, ta ɳgada ɳgusay masa manjar zel hay. Mey a na, ara Bay Mahura ma wuzdiwa ba, ama ara mewulkey adaw gway. Ta ɳgene he cəpa, jəkfamaya sləmay cənəga maja yah na, Gazlavay ta sərfaya dey-ceceh la, amba yaa guzley mey masa fara fara ta gədanj ɳga Bay Mahura.

²⁶ Maaya na, ndəhay a njam anda ata manjatakaya gway. Yaa guzley anda kedə, maja wure kedə banay hay kalah. ²⁷ Da ndaw anja ta ɳgwas na, a da bəla ɳgwas anja ha ba. Da ndaw ɳgwas anja daa ba na, a da ley ɳgwas ba. ²⁸ Ama da ndaw a ley ɳgwas na, ara mebərey ba, da sabara a ley zel na, ara mebərey ba. Sərmara, ndəhay ma lam ɳgwas, da daa ba, ɳgusay ma lam zel na, a səram banay la ga da bəla kedə. Ya fa wudsey banay a, a sawa a ray akwar ba.

²⁹ Məlma adaw hay, ya fa ləvkwar, dər ɳga key sləra ɳga Gazlavay ga daa saba. Anda kedə, dəga wure kedə, ndəhay ta ɳgusay na, ɳga njam

7:22 7.22 Ef 6.6; Flm 16; 1Pi 2.16 **7:23** 7.23 6.20 **7:25** 7.25

1Tm 1.12-14 **7:26** 7.26 Jer 16.1-4; SNM 14.22; 1Tes 1.6; 3.3-4

7:28 7.28 Lk 21.23

anda ata ta እግୁସା�ୟ ଦାବା. ³⁰ ନ୍ଦେହ୍ୟ ମାସା ଫାତେଵାମ ନା, ନ୍ଗା ନ୍ଜାମ ଏନ୍ଦା ଏନ୍ଦା ମାତେଵାଯ ଦାବା. ନ୍ଦେହ୍ୟ ଦାବା ମୀସେମ୍ୟ, ନ୍ଗା ନ୍ଜାମ ଏନ୍ଦା ଏନ୍ଦା ମୀସେମ୍ୟ ଦାବା. ନ୍ଦେହ୍ୟ ମା ହେଦ୍କମ ଚେକ, ନ୍ଗା ନ୍ଜାମ ଏନ୍ଦା ଚେକ ହାତ ମାସା ଏନ୍ଦା ମା ହେଦ୍କମାତା ହା ନ୍ଜେନ୍ନ ନା, ଏରା ନ୍ଜାଦା ଏନ୍ଦା ବା. ³¹ ନ୍ଦେହ୍ୟ ମା କମ ଶ୍ଲେରା ଏନ୍ଦା ଚେକ ହାତ ବେଳା କେଦେ, ନ୍ଗା ନ୍ଜାମ ଏନ୍ଦା ଏନ୍ଦା କମ ଶ୍ଲେରା ଏନ୍ଦା ଚେକ ହା ଦାବା. ଯା ଲେକ୍ଵାର ଏନ୍ଦା କେଦେ, ମାଜା ବେଳା କେଦେ ହାତ ନ୍ଜେନ୍ନ ଦାବା.

³² ଯା ବୁଦ୍ଧି ନା, ରାଯ ଅକ୍ଵାର ହେବ୍ୟ ବା. ନ୍ଦାଵ ମାସା ତା ଲେ ନ୍ଜୁବା ଦାବା ନା, ମେବୁଲକ୍ୟ ଅଂଙ୍ଗ ଆ ଦା ରାଯ ବାଯ ମହୁରା, ଏବୁଦ୍ଧି ନ୍ଗା କେ ଚେକ ମା ମ୍ବାଫାର ବା ବାଯ ମହୁରା. ³³ ଏମା ନ୍ଦାଵ ମାସା ତା ନ୍ଜୁବା ନା, ମେବୁଲକ୍ୟ ଅଂଙ୍ଗ ଆ ଦା ରାଯ ଚେକ ହାତ ବେଳା, ଏବୁଦ୍ଧି ନ୍ଗା କେ ଚେକ ନ୍ଗା ମ୍ବାଫାର ନ୍ଜୁବା ଅଂଙ୍ଗ. ³⁴ ଏନ୍ଦା କେଦେ, ଲେଙ୍ଗେସ୍ଲ ଅଂଙ୍ଗ ହାତ ହେବ୍ୟ. ଅସାଯା, ନ୍ଜୁବା ମଞ୍ଜର ଜେଲ, ଏବୁଦ୍ଧି ନା ଦାବା ବା, ଶବରା ନା, ମେବୁଲକ୍ୟ ଅଂଙ୍ଗ ଆ ଦା ରାଯ ବାଯ ମହୁରା. ଏ ବୁଦ୍ଧି ନ୍ଗା ବେଳା ମେବେଲ ଅଂଙ୍ଗ ତା ବାବ ଅଂଙ୍ଗ ଚେପା ବା ଗାଜଲାଵା. ନ୍ଜୁବା ମାସା ତା ଜେଲ ନା, ମେବୁଲକ୍ୟ ଅଂଙ୍ଗ ଆ ଦା ରାଯ ଚେକ ହାତ ବେଳା. ଏ ବୁଦ୍ଧି ନ୍ଗା କେ ଚେକ ମା ମ୍ବାଫାର ଜେଲ ଏ.

³⁵ ଯା ଗୁଜିକ୍ଵାର ଏନ୍ଦା କେଦେ ନା, ନ୍ଗା ଜେନ୍କିକ୍ଵାର, ବା ନା, ଏକ ଯା ତେକକିକ୍ଵାର ଦାବା. ଏମା ଯା ବୁଦ୍ଧି ନା, କା କମ ଚେକ ତା ଚେବେଦ ଏ, ଅସାଯା, କା କାମର ଶ୍ଲେରା ବା ବାଯ ମହୁରା ତା ମେବେଲ ପାଲ.

³⁶ ଯା ବୁଦ୍ଧି ନ୍ଗା ଗୁଜିକ୍ଵାର ବୁରେ କେଦେ ହାତ ରାଯ ବେଜ-ଗୁଲା ତା କ୍ଵାକ୍ଵା ଅଂଙ୍ଗ ମାସା ତା ଲାରାଵା ଏ ଵେଗ ଦାବା ଏରାଣ୍ଜ. ଏ ବେଜ-ଗୁଲା ହା, ଏ ବୁଲକ୍ୟ ଅଂଙ୍ଗ ହାତ କେ ଚେକ ମାଯା ବା କ୍ଵାକ୍ଵା ଅଂଙ୍ଗ, ମାଜା ହା ଜେନାର

vaw ŋga larawa, asaya, da aŋga fa wudey ŋga ney ta aŋga na, ŋga larawa a way aŋga anda aa ma wudey, ara meborey ba. ³⁷ Ama da bəz-gula ha fa wulkey daa ray aŋga, a ləvey, maaya na, a la kwakwa aŋga ba, asaya, da ndaw a təkar day ba, da a bəsa ŋga njey kəne na, ŋgene, ara cek maaya. ³⁸ Yaw, ndaw ma ley kwakwa na, a key ŋgene, a key cek maaya. Ndaw ma ley kwakwa ba na, a key ŋgene, a key cek maaya ma fəna saya.

³⁹ Ngwas masa zel e ta məcey daa ba aran na, aŋga ta cəved ŋga ley zel mekele daa ba. Ama da zel e ta məcey sem na, aŋga ta cəved ŋga ley zel mekele anda aa mewudsey, ama ŋga ley na, ndaw masa ma təba mey ŋga Yesu *Kəriste. ⁴⁰ Ama fa yah na, ŋgama a ley zel ba, maja da aŋga pal taava aŋga na, a da njey maaya maaya da ray masa aŋga da way zel. Kede he ara mewulkey adaw. Ya wulkey yah may, yah ndaw masa ta *Mesəfnay ŋga Gazlavay da ray.

8

Mey da ray aslaw ŋga kuley

¹ Wure kede na, ya daa guzley da ray aslaw ŋga kuley. Fara fara, aləkwa tabiya, ya sərkwa cek anda akwar ma ləvam. Mesərey cek na, fa zlapadata ndəhay. Ama mewudey-vaw na, fa vəltar gədanj a ndəhay daa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu. ² Da ndaw a zlephey, a wulkey

7:39 7.39 Rm 7.2-3 **8:1** 8.1 SNM 15.29; Rm 12.16;
mewudey-vaw: 13.1-7; 14.1; 16.14; Jaŋ 13.34; Rm 15.1-2; 2Kwr
8.7-8, 24; Gal 6.10; Ef 5.2 **8:1** 8.1-13 Rm 14.1-15.6

a serey cek kalah, ñgene, cek masa Gazlavay ma wudey na, a sera ba aran. ³ Ama ndaw ma wuda Gazlavay ta mevel aŋga pal na, Gazlavay a sera ndaw aha.

⁴ Yaw, aslaw ñga kuley na, ya zemkwa daw? Ya zemkwa ba daw? Ya serkwa kuley na, ara cek ñga tede. Asaya, ya serkwa Bay Gazlavay na, aŋga pal. ⁵ Fara fara, cek hay da gazlavay da vad ta da bøla daha massa ndøhay fa ragadamatar anda ñgada Gazlavay. Cek hay a na, ara kuley hay. Kuley hay a na, ata ga. Asaya, bay hay mekele mekele daha fa wam da ray ndøhay, anda ata na, gazlavay ñga ndøhay a. ⁶ Ama ñgada aløkwa na, Gazlavay aŋga pal letek, ara Papa aløkwa. Cek hay tabiya da bøla na, ara aŋga ma katørwa. Menjey aløkwa na, ara ñgada aŋga. Bay Mahura na, aŋga pal may, ara Yesu *Køriste. Gazlavay a katørwa cek hay tabiya ta fa aŋga. Ara aŋga ma vølndakwar heter.

⁷ Ama ndøhay siya da wuzlah akwar a sermara mey masa fara fara ha kede ba. Haa wure kede fa zemam aslaw ñga kuley, anda ata fa tam kuley cøŋga. Ata ta gødaŋ daa cøved ñga Gazlavay daa ba aran. Maja ñgene, a wulkam aslaw ñga kuley masa ata ma zemamara na, ta næsta sem fa mey ñga Gazlavay. ⁸ Sermara, cek mezømey na, fa da tørdandakwar ñga ndøhay maaya fa mey ñga Gazlavay na, daa ba. Da ya zemkwa aslaw ñga kuley na, a jønndakwar ba, da ya zemkwa ba na,

8:3 8.3 13.12; Gal 4.9 **8:4** 8.4 10.19-20; Mew 4.35, 39; 6.4-5;
Gal 4.8-9 **8:6** 8.6 12.5-6; Jaŋ 1.3-4; Ef 4.5-6; Kwa 1.16 **8:7**
8.7-12 10.23-33

a nəsey cek ba may.

⁹ Akwar na, ta cəved ɳga zəmey kwa meeme anda akwar ma wudsam. Ama pam lenjes! Da daa ba, ndəhay masa ta gədaŋ pəreh daa mey ɳga Gazlavay na, a da kam mebərey maja akwar. ¹⁰ Yaw, wulkey da ray ndaw masa ta gədaŋ pəreh daa mey ɳga Gazlavay. Da a hətka, kah, ndaw masa ma səra cek, ka fa zəmey aslaw daa way ɳga kuley na, ɳgene, a həlda ndaw aha ɳga zəmey aslaw ɳga kuley a daa ba daw? ¹¹ Maja ɳgene, məlmakw masa ta gədaŋ pəreh ɳgene, masa Kəriste ma məcəy maja anga na, a da zlenjedey daa cəved masa maaya maja mesərey cek akah ha ɳgene. ¹² Da akwar fa kamara kəne na, ɳgene a key ka kamatar cek maaya ba a məlmakw akwar hay masa ta gədaŋ pəreh, asaya, a key ka dakalamatara mevel ata. Ka kam cek maaya ba ɳgene na, ɳgada məlmakw akwar hay daada ba, ama a key ka kamar cek maaya ba ɳgada Kəriste ray anga may. ¹³ Maja ɳgene, da məlma adaw a zlenjedey daa cəved masa maaya maja cek masa yah ma zəma na, ɳgene, ya fa da zəmey aslaw daa saba səlak amba məlma adaw a zlenjedey ba.

9

Mey da ray ndəhay meslərey ɳga Yesu

¹ Yah na, ndaw ma waya ba, ya key cek anda yah ma wudsey, ba diya? Yah na, *ndaw-meslərey ɳga Yesu. Ya ta hətar Bay aləkwa

Mahura Yesu la ta dey adaw *, ba diya? Fara fara, ara majा sléra adaw ḥgada Bay Mahura Yesu, akwar ma tēbmara mey anja. ² Kwa da ndəhay siya a tēbmara yah na, ndaw-meslerey ḥga Yesu ba, ama akwar na, ka sērmara fara fara yah ndaw-meslerey ḥga Yesu. Akwar macəmkaya ta Bay Mahura Yesu majा yah ma wuzdakwara *Mey-maaya-mawiya. Ngene, fa wuzdərwa yah na, ndaw-meslerey ḥga Yesu fara fara.

³ Ndəhay maa guzlam mey maaya ba a ray adaw na, ya da mbəd'dataro ḥgada ata, ya ləvtar:

⁴ yah ta cəved ḥga hətey cek mezəmey ta ḥga sey cek majा sléra masa yah ma ka, ba daw?

⁵ Ndəhay meslerey hay mekele ḥga Bay Mahura Yesu *Kəriste ta məlmaha hay lej *Piyer ata ta ḥgusay, fa pəkam bama. Kaa yah na, ta cəved ḥga ley ḥgwas ma tēba mey ḥga Yesu, ya pəkam cew e, ba daw? ⁶ Ma da key sléra ḥga hətey cek mezəmey na, si ala ta *Barnabas gwāy daw?

⁷ Ndaw-sewje ma hətey mawurbay ḥga sléra anja ba, daha daw? Ndaw ma rəvey wudez, cek ma tēka ḥga zəmey babəza ḥga wudez e daha daw? Mecəkwer ḥga gənaw hay, cek ma tēka ḥga sey dəwa ḥga gənaw hay a daha daw?

⁸ Mey masa yah maa guzlda kədə na, ara mewulkey ḥga ndəhay magədan̄ daada ba, kwa

* **9:1** 9.1 Gazlavay a wuzar cek a Pawl, a hətar Bay Mahura daa masa anja fa dərey danjay da Jeruzelem. (SNM 22.14, 18; Gal 1.16) **9:1** 9.1-2 4.9, 15; 15.8-10; 2Kwr 2.14-17; 3.1-3; 5.18-20; 10.7-8, 13; 11.5, 13; 12.11-13; Gal 1.1 **9:4** 9.4 Lk 10.7-8; Mt 10.10 **9:6** 9.6 Barnabas: SNM 4.36; 11.22-26; sléra masa Pawl ma key ḥga hətey cek mezəmey: SNM 18.3

*kwakwas ŋga Mawiz na, faa guzley kene may.
9 Mawiz ta wuzleley la, a ləvey: «Daa masa sla fa key sləra da ley na, ka da par bebenj a mey ba.» Ka wulkam, Gazlavay fa wulkey na, da ray sla hay daada daw? **10** Kay, kene ba! Gazlavay aa guzley anda kede na, ŋgada aləkwa. Ndaw mehəvey na, a wulkey a da hətey cek mezəmey. Maaya na, a zəmey cek masa anja ma həva ha may. Ndaw ma dəgey daw na, maaya na, a zəmey daw a may. **11** Ala fa wuzdamakwara mey ŋga Gazlavay anda ndaw ma sləkey hulfad a ley. Yaw, da ka vəlmandar cek maja na, a kafakwar kalah daw? **12** Da ndəhay mekele ata ta cəved ŋga hətey cek mezəmey fa akwar na, ala may, ala ta cəved ŋga hətey cek mezəmey fa akwar ma fənta, ba diya? Anja ŋga key na, kene, ama kwa ala taa cəfsafamakwar cek ŋga jənndar daa ba. Sasəkar jak, banay hay tabiya na, ala fa bəsmara, maja ala ta wudsam ŋga key cek ma təkta ndəhay ŋga cəndamara Mey-maaya-mawiya da ray Kəriste na, daa ba.

13 Ka sərmara ndəhay ma ka sləra daa *Way-mekey-kwakwas ŋga Gazlavay na, fa hətam cek mezəmey fa sləra masa ata ma kamara ha ŋgene. Ndəhay ma həram gənaw ŋga vəley a Gazlavay na, a gwamara ŋga zəmam aslaw masa ata ma vəldamara a Gazlavay a ŋgene may. **14** Anja letek kene ŋgada ndəhay ma wuzdamara Mey-maaya-mawiya may, maja Bay aləkwa Mahura Yesu ta ləvey la, ndəhay ma

wuzdamara Mey-maaya-mawiya na, ñga hëtam cek mezəmey fa slëra ata ha.

¹⁵ Ama, yah na, ya taa cëfdey cek daa ba sëlak. Ka wulkam ya wuzlalakwara leeter kede na, amba ka slërmaya cek daw? Kay, këne ba! Da yaa cëfdafakwar cek majä slëra adaw na, kwa ya fa da hëtey cek amba ya zlepey daa saba. Anda kede, ñgama yah ma mëcey. ¹⁶ Ngada yah na, mewuzey Mey-maaya-mawiya ara cek amba ya zlepey ta anja ba, majä ara slëra masa Gazlavay ma tëkya d'ay ñga ka. Da ya wuzda Mey-maaya-mawiya ha ba na, banay a hëtfaya la. ¹⁷ Da ara mewulkey adaw taava adaw ñga wuzey Mey-maaya-mawiya a ndëhay na, anja ñgene na, maaya a pëlmiwa mawurbay ñga slëra adaw. Ama ara Gazlavay ma tëkya d'ay ñga ka slëra ha. Anda kede, ya key na, slëra masa mavëldakaya ñgada yah ñga key gway. ¹⁸ Kaa, mawurbay adaw na, daa ba daw? Mawurbay adaw na, daha. Ara mewuzey Mey-maaya-mawiya ñga tede. Yah ta cëved ñgaa cëfdafatar cek hay fa ndëhay majä ya fa wuzda Mey-maaya-mawiya, ama kwa ya taa cëfdey cek daa ba sëlak.

Mey da ray Mey-maaya-mawiya ma daw fa mey fa mey

¹⁹ Yah na, kwa ndaw ma tëkya d'ay ñga key cek na, daa ba. Ama, ya ta vëlda ray adaw la ñga terey beke ñga ndëhay tabiya amba ya jëney ndëhay ga ma fëna ma fëna ñga tëbey mey da

ray Yesu *Kəriste. **20** Daa masa yah da wuzlah *Jəwif hay na, ya njey, ya key cek anda ata ma kamara, amba ya jənta ɳga təbey mey da ray Yesu Kəriste. Kwakwas ɳga *Mawiz na, anga ta gədaŋ da ray adaw daa ba, ama da yah da wuzlah ndəhay ma səpa kwakwas a na, si ya key cek anda ata ma kamara, amba ya jənta ɳga təbey mey da ray Yesu Kəriste. **21** Da yah da wuzlah ndəhay ma səpam kwakwas ɳga Mawiz ba na, ya key cek anda ata ma kamara, amba ya jənta ɳga təbey mey da ray Kəriste may. Ya ta ləvey ya səpa *mewey ɳga Gazlavay ba na, daa ba, maja fara fara, ya fa səpa mewey ɳga Kəriste.

22 Daa masa yah da wuzlah ndəhay ma təba mey ɳga Yesu masa ta gədaŋ pəreh na, si ya key cek anda ata ma kamara, amba ya jənta ɳga təbey mey da ray Yesu Kəriste. Ya kata cek hay wal wal tabiya anda ndəhay tabiya ma kamara, amba ndəhay mekele mekele a ləham. **23** Ya kata cek hay a tabiya kede na, amba *Mey-maaya-mawiya a daw fa mey fa mey, asaya, amba Gazlavay a pəsya mey, anda anga ma pəstar mey a ndəhay mekele may.

24 Daa kwakurda ɳga mahway na, ndəhay ga ma hwam, ama ndaw ma da key bay-gula ɳga hətey cek na, ndaw pal gway. Yaw, akwar may, kam gədaŋ ɳga hway anda bay-gula daa kwakurda ha amba ka hətey cek. **25** Kwa waawa ma wudsey ɳga key kwakurda na, si a vəlda ray

9:19 9.19 Mt 20.26-27 **9:19** 9.19-22 10.23-24, 32-33; Rm 15.1

9:20 9.20 SNM 16.3; 21.20-26 **9:21** 9.21 Gal 2.3-4 **9:22** 9.22
Rm 1.13; 2Kwr 5.11; 11.29 **9:24** 9.24-25 Fəl 3.12-14; 2Tm 2.4-6;
4.7-8; Jak 1.12; 1Pi 5.4; CWJ 2.10

an̄ga, a mb̄ekdata cek hay mekele mekele ma n̄esa ndaw, aa s̄erkey maaya maaya la d̄agay. A v̄elda ray an̄ga anda kede na, ñ̄ga key baygula, ñ̄ga h̄etey cek. Ama cek masa an̄ga ma da h̄etar fa mawurbay an̄ga ñ̄gene na, fa da njey ga daa ba. Al̄ekwa na, ya v̄eldakwa ray al̄ekwa anda ñ̄gene amba ya h̄etkwa cek masa ma da njey ñ̄ga s̄ermataw. ²⁶ Maja ñ̄gene, yah na, ya h̄way saw daa kwakurða ba. Asaya, yah na, anda ndaw mewedey har. Har adfaw a daw a ley ba. ²⁷ Yah na, ya fa s̄erda banay ta vaw adaw, ya fa k̄eta vaw adaw ta ḡedan̄j ta ḡedan̄j, ya fa wey da ray vaw adaw amba yah, ndaw masa ma wuzda Mey-maaya-mawiya a nd̄ehay na, Gazlavay a k̄ezlaya ta cakay ba.

10

Mey da ray kuley hay

¹ M̄elma adaw hay, ya wudey ka s̄erfadamara cek masa Gazlavay ma ka ta papañ ñ̄ga papa al̄ekwa hay zleelze daa masa ata fa s̄epmar wurzay ñ̄ga *Mawiz. Gazlavay ta s̄ertata la ta mekwtenē * tabiya ata. Asaya, ata tabiya ta zl̄engam la ta daa B̄elay Magaza. ² Ata tabiya, Gazlavay ta katar *baptēm la daa mekwtenē lej daa b̄elay a, amba a c̄emta ta Mawiz. ³ Ata tabiya, ta z̄emam cek ma sawa ta fa Gazlavay la daa slam a, ⁴ asaya, ta sam yam ma sawa ta

^{9:27} 9.27 Rm 8.13; 13.14 * ^{10:1} 10.1 N̄eka Mab 13.21 ta 14.22-29. Mekwtene he a wuzwa Gazlavay aa ta ata. Mezl̄engey b̄elay a wuzwa Gazlavay ma l̄ehdata sem. ^{10:1} 10.1 Mab 13.21; 14.21-29 ^{10:3} 10.3 Mab 16.13-35; Mew 8.3; Ps 78.24-25

fa Gazlavay la may. Yam masa ata ma samara ha na, a bawa daa pəradf masa Gazlavay ma vəldatara. Pərad aha fa daw asi ata. Pərad aha na, ara *Kəriste.⁵ Ta ŋgene he cəpa, ndəhay ga da wuzlah ata, a kam cek ma mbafar a Gazlavay ba. Maja ŋgene, ta məcam sem da wuzlah-ley.

6 Cek hay a ma kam ŋgene na, a pandakwar lengesl amba cek hay malamba masa papan ŋga papa aləkwa hay ma kamara ŋgene na, ya kakwa ba.⁷ Ndəhay siya da wuzlah ata ta tam kuley hay la. Aŋga letek anda ma wuzlalakaya zleezle daa dərewel ŋga Gazlavay, a ləvey: «Da mey kuley, ndəhay a njam ŋga zəmey cek ta ŋga sey wuzam. Fa dəba ha, a lacam, a gərvam da mey kuley a.»[†] Akwar na, ka da tam kuley anda ata ba.⁸ Ndəhay siya da wuzlah ata ta lam vaw saw la da palah, maja ŋgene, ndəhay gabal kwakwar cew a ray a maakar (23.000) ta məcam la pas pal. Aləkwa na, ya da lakwa vaw saw da palah anda ata ba.⁹ Ndəhay siya da wuzlah ata ta jadamara Bay Gazlavay la, haa zezekw hay a zamata, ta', a məcam. Aləkwa na, ya da jadakwa Bay Mahura Kəriste anda ata ma jadamara Bay Gazlavay ba.¹⁰ Ndəhay siya da wuzlah ata taa ŋguram mey la ‡, maja ŋgene, maslanj ŋga Bay Gazlavay masa ma kədəy ndaw vagay ta kədsta sem vagay. Akwar na, ka daa ŋguram mey anda

10:4 10.4 Mab 17.6; Mesl 20.11; Ps 78.15 **10:5** 10.5 Mesl 14.29-30; Ps 78.31; Heb 3.17; Jud 5 **10:6** 10.6 Mesl 11.4, 34; Ps 106.14 [†] **10:7** 10.7 Megərvey ata ŋgene, a həldata ŋga ley vaw saw da palah. Nəka Mab 32.6. **10:8** 10.8 Mesl 25.1-9 **10:9** 10.9 Mesl 21.5-6 [‡] **10:10** 10.10 Nəka Mesl 16.41; 17.5, 10.

ata ba.

¹¹ Cek hay maaya ba ma høtfatar papaŋ ñga papa aløkwa hay a ñgene na, amba ndøhay a pam leŋgesl. Ta wuzlalamata cek hay a ma kam ñgene la aa dørwel ñga Gazlavay amba a pandakwar leŋgesl, aløkwa masa ta dey da bøla masa fa da ndøvey kede. ¹² Maja ñgene, ndaw ma wulkey aa majarakaya na, si a wey vaw, da daa ba na, a da tødey. ¹³ Banay ma sawa a ray akwar ñga jadakwar na, aa letek ta banay ma sawa a ray ndøhay tabiya. Gazlavay na, cek masa aa ma løvey a ka la na, a ka fara fara. Gazlavay a, a jønkwar la, anda kede, cek ma da jadakwar ñga fønkwar ta gødaŋ daa ba. Da masa banay fa sawa a ray akwar ñga jadakwar na, Gazlavay a da vølkwar gødaŋ amba ka bøsmara banay a, asaya, a vølkwar cøved amba ka løham.

¹⁴ Anda kede, jam adfaw hay, hwam døreŋ ta kuley hay. ¹⁵ Yaa guzlkwar anda kede kaa na, maja ya søra akwar ndøhay ta leŋgesl. Mey masa yah maa guzlda kede na, ara mey fara fara. Akwar ta ray akwar, wulkam da ray mey a cey! ¹⁶ Daa masa aløkwa fa zømkwa daf ñga sørfedey memøcey ñga Køriste na, aløkwa fa kakwa suse a Gazlavay maja cek mesey daa vøley, ya sørkwa aløkwa macømkaya ta Køriste maja mambaz anŋa. Daa masa aløkwa fa zømkwa peŋ na, ya sørkwa aløkwa macømkaya ta Køriste maja vaw anŋa. ¹⁷ Ma zømamara peŋ e na, aløkwa

10:10 10.10 Mesl 14.2, 36; 16.41; 17.6-15; Ps 106.25-27; Heb 3.17-18 **10:11** 10.11 7.29-31; Rm 15.4 **10:12** 10.12 Gal 6.1
10:13 10.13 1.9; Jak 1.13-14 **10:14** 10.14 1Jn 5.21 **10:16**
10.16 11.24-25; Lk 22.17-20

ga, ama peŋ e na, aŋga pal gway. Maja ŋgene, aləkwa macəmkaya pal.

18 Wulkam da ray ndəhay *Israyel hay zleezle, ata fa həram gənaw hay da ray slam-mefəkey cek a Gazlavay. Ndəhay ma zəmam aslaw mavəldakaya ŋgada Gazlavay na, ata macəmkaya ta Gazlavay. **19** Yaw, mey a keðe, a wudey ŋga ləvey na, kwara? A wudey ŋga ləvey, kuley ta aslaw ŋga kuley a na, ara cek hay fara fara ba. **20** Ama da ndəhay ma sərmara Gazlavay ba fa tam kuley na, a vəldamara aslaw a, a mesəfnay maaya ba hay, ba na, a Gazlavay ba. Ya wudey na, ka cəmam ta mesəfnay maaya ba hay a ba. **21** Ka sam cek masa mavəldakaya ŋgada mesəfnay maaya ba hay, asaya, ka sam cek ŋga sərfedey meməcey ŋga Bay Mahura saya na, kwara? Ka zəmam daf masa mavəldakaya ŋgada mesəfnay maaya ba hay, asaya, ka zəmam daf ŋga sərfedey meməcey ŋga Bay Mahura saya na, kwara? **22** Da ya kakwa kəne na, Bay Mahura a da cey mevel a ray aləkwa, ba diya? Ka wulkam na, ya fənkwa Bay Mahura ta gədaŋ daw?

*Mey da ray cek ma da jənta ndəhay ŋga səpey
mey ŋga Gazlavay*

23 Ndəhay siya da wuzlah akwar, fa wulkam, a ləvam: «Cek matəkakaya ŋga key na, daa ba.» Ahaw, fara, cek matəkakaya daa ba, ama cek hay tabiya maaya ŋga key ba. «Cek matəkakaya

10:17 10.17 12.27 **10:18** 10.18 Lev 7.11-21 **10:19** 10.19

8.4 **10:20** 10.20 Mew 32.17; Ps 106.37; CWJ 9.20 **10:21** 10.21

2Kwr 6.15-16 **10:22** 10.22 Mew 32.21

ŋga key na, daa ba.» Ama cek hay tabiya a gwamara ŋga jənmata ndəhay daa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu ba. **24** Ka da nəkam dey fa cek hay ma jənmakwar daada ba, ama nəkam dey fa cek hay ma jənam ndəhay mekele may.

25 Aslaw tabiya masa akwar ma hətam daa luma na, ka gwamara ŋga hədkamara, ka zəmamara. Ka da wulkam da ray a ba səlak, ka daa cəfdamara ara aslaw ŋga me ba. **26** Yaa guzley anda kede na, maja mawuzlalakaya daa derewel ŋga Gazlavay, a ləvey: «Bəla ta cek hay da hwad a tabiya na, ara ŋga Bay Gazlavay.»

27 Anda kede, da ndaw ma təba mey ŋga Yesu *Kəriste ba ta zəlkwar la ŋga zəmey daf da way anja, da akwar ma təbmara la ŋga daw a way anja ha na, daf masa ata ma vəldamakwara na, zəmamara, ka da wulkam da ray a ba səlak, ka daa cəfdamara ara aslaw ŋga me ba. **28** Ama da ndaw a ləvkwar: «Aslaw kede, ara aslaw ŋga kuley» na, ŋgene, ka da zəmamara ba. Ka zəmamara ba maja ndaw ma kadakwara ŋgene, a da wulkey. **29** Yaa guzley na, maja mewulkey akwar ba, ama maja mewulkey ŋga ndaw aha. Fara fara, cek matəkakaya ŋga zəmey na, daa ba. Kaa, ya da key cek anda mewulkey ŋga ndaw mekele na, maja me? **30** Da ya zəmey cek na, ya kar suse a Gazlavay maja cek aha. Kaa ndaw aa guzley maaya ba da ray adaw maja yah ma zəma

cek masa yah ma kar suse sem a Gazlavay maja na, kwara?

³¹ Maja ŋgene, kwa ka zəmam cek, kwa ka sam cek, kwa ka kam cek wura wura na, kamara amba sləmay ŋga Bay Gazlavay a zəley. ³² Ka da kam cek masa ma həldata ndəhay ŋga kam mebərey ba, kwa ŋgada ndəhay *Jəwif hay, kwa ŋgada ndəhay masa Jəwif hay ba hay, kwa ŋgada ndəhay daa mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu, ka da kam ba. ³³ Njam anda yah, cek hay tabiya masa yah ma ka na, ya wudey amba a mbafatar a ndəhay tabiya. Ya nəkey dey na, fa cek ma da jənya yah taava adaw ba, ama ya fa nəkey dey fa cek ma da jəney ndəhay ga may, amba Gazlavay a ləhdata daa mebərey.

11

¹ Yah na, ya fa key cek anda Kəriste. Akwar may, kam cek anda yah ma ka.

Mey da ray ŋgwas ta zel fa mey ŋga Gazlavay

² Ya fa həlmakwar maja akwar fa sərfadamaya mandaw mandaw, asaya, maja akwar fa kamata cek hay anda yah maa sərkadakwara.

³ Ama ya wudsey na, ka sərmara, *Kəriste na, anja *bay-ray ŋga ndəhay tabiya, zel na, anja bay-ray ŋga ŋgwas anja, Gazlavay may, anja bay-ray ŋga Kəriste. ⁴ Da ndaw-mezəle fa dərar dangay a Gazlavay, asaya, fa wuzey mey ŋga Gazlavay fa mey ŋga ndəhay ta jikwew da ray

10:30 10.30 Rm 14.6; 1Tm 4.4 **10:31** 10.31 Kwa 3.17 **10:32**

10.32 Rm 14.13 **10:33** 10.33 9.19-22 **11:1** 11.1 4.16 **11:2**

11.2 2Tes 2.15; 3.6 **11:3** 11.3 3.23; MC 3.16; Ef 5.23

na, ŋgene a key a rəsa Kəriste, ndaw masa ma wa. ⁵ Ngwas may, da aŋga fa dərar daŋgay a Gazlavay, da daa ba, fa wuzey mey ŋga Gazlavay fa mey ŋga ndəhay na, a da mbəkda ray ba' kəne ba, ŋga jəwey adikwaw a ray, da daa ba na, a key ŋgene, a rəsa zel e. Ngwas aha na, hwaray a da kar anda ŋgwas masa ray mahəjkaya. ⁶ Da ŋgwas a jəwey adikwaw a ray ba na, ŋga həja ray * aŋga. Ama, majə mehəjey ray, da daa ba, mesley ray, a key hwaray na, ŋgene ŋga jəwey adikwaw a ray.

⁷ Da ndaw-mezəle fa da dərar daŋgay a Gazlavay na, a da pey jikwew a ray ba, majə aŋga na, a lawa Gazlavay, asaya, aa fa wuzdərwa gədaŋ ŋga Gazlavay. Ama ŋgwas na, aa fa wuzdərwa gədaŋ ŋga zel e. ⁸ Gazlavay ta ley tetesl daa vaw ŋga ŋgwas ŋga ləmey ndaw-mezəle na, daa ba. Ama a ley na, tetesl daa vaw ŋga ndaw-mezəle ŋga ləmey ŋgwas. ⁹ Gazlavay ta ləma ndaw-mezəle majə ŋgwas na, daa ba, ama a ləma ŋgwas majə ndaw-mezəle. ¹⁰ Majə ŋgene, ŋgwas na, si a jəwey adikwaw a ray majə maslaŋ hay ŋga Gazlavay [†] da vad. Mejəwey adikwaw a ray ŋgene a wuzwa aŋga fa nar ray a zel e. ¹¹ Ama daa menjey aləkwa ta Bay Mahura

* **11:6** 11.6 a həja ray: a həza ray **11:7** 11.7 MC 1.26-27 **11:8** 11.8-9 MC 2.18-23; 1Tm 2.13 † **11:10** 11.10 majə maslaŋ hay ŋga Gazlavay: Ndəhay a wulkam Pawl a wufsey ŋga ləvey maslaŋ hay ŋga Gazlavay na, ata da wuzlah ndəhay daa medərey-daŋgay. Anda kede, a wufsam cek hay tabiya a kam ta cəved e. Ndəhay mekele a wulkam a ləvam maslaŋ hay na, fa sərtamara ray ata fa mey ŋga Gazlavay may. Nəka Iz 6.2.

na, ŋgwas a wa ray aŋga ba, ndaw-mezəle may, a wa ray aŋga ba. ¹² Kwa Gazlavay a ləma ŋgwas ta tetesl ŋga ndaw-mezəle na, ama ara ŋgwas ma yarawa ndaw-mezəle cəŋga. Ata cewete na, ara Gazlavay ma ləmtərwa, Gazlavay masa ma katerwa cek hay tabiya.

¹³ Akwar ta ray akwar, wulkam cey: ŋgwas na, a dərar daŋgay a Gazlavay ray fa' kəne fa mey ŋga ndəhay na, maaya daw? ¹⁴ Kwa waawa a səra da ndaw-mezəle aŋga ta engwec fa ray ga na, ara hwaray ŋgada ndaw aha. ¹⁵ Ama ŋgwas, da aŋga ta engwec fa ray səlep səlep na, ara cek maaya kalah ŋgada aŋga, maja Gazlavay a vəldara engwec maazəma na, amba a bərda ray aŋga. ¹⁶ Da ndaw fa key yawa da ray mey a na, si a səra kwakwas ala mekele da ray mey a kedə na, daa ba. Kwa kwakwas mekele ŋga ndəhay daa *mecəmey-ray hay ŋga Yesu da ray mey a na, daa ba may.

*Mey da ray mezəmey daf ŋga sərfedey
meməcəy ŋga Bay Mahura Yesu
(Matiye 26.26-29; Mark 14.22-25; Luk 22.14-20)*

¹⁷ Ehe, ya wudsey ŋgaa guzlkwar mey mekele daha. Ya fa da kakwar suse maja mey a daa ba. Mekusey akwar tabiya na, fa ciykwār daa ba, ama a key a nəskwar jak. ¹⁸ Cek ŋgeeme na, ya fa cənda fa ndəhay, a ləvam daa mekusey akwar ŋga dərey daŋgay a Gazlavay na, akwar fa walam vaw ta weley da wuzlah akwar. Ya wulkey taa slam laŋgar na, akwar fa kamara kəne fara. ¹⁹ Yaw, maaya na, mewudkey-day a

key da wuzlah akwar amba ndəhay ma səpmara mey ɳga Yesu ta cəved e, a səram kwa. ²⁰ Daa mekusey akwar akwar fa zəmam daf, ama ara ɳga sərfedey meməcey ɳga Bay Mahura fara fara ba, ²¹ maja kwa waawa fa wusey vaw ɳga zəma daf anja. Anda kede, ndəhay siya, may fa catar, ama siya hay, fa wam. ²² Akwar na, ta way akwar hay, ba diya? Zəmamatərwa daf a, samatərwa cek akwar hay a da way akwar hay gway taw. Ka wudam ɳga rəsmata ndəhay daa mecəmey-ray ɳga ndəhay ɳga Yesu daw? Ka wudam ɳga pamatar hwaray a ndəhay masaviya hay daw? Ka wudam yaa guzlkwar na, kwara? Ka wulkam na, ya kakwar suse la daw? Kay! Ya fa da kakwar suse daa ba səlak.

²³ Cek masa yah maa sərkadakwara kede na, ara Bay Mahura Yesu maa sərkadiwa. Dasi tavad masa ata ma da vəldamara Bay Mahura Yesu a har masa-gəra anja hay ɳga sərdamara banay na, Yesu a, leŋ! a ley peŋ, ²⁴ a kar suse a Gazlavay maja, a wunka, ta', aa guzley, a ləvey: «Kede he, ara vaw adaw mavəldakaya ɳgada akwar. Kamara anda kede amba ka sərfadamaya.» ²⁵ Masa ata ma ndəvdamara mezəmey daf la na, leŋ! a la vəley ta cek mesey da hwad a, ta', aa guzley saya, a ləvey: «Kede he na, ara mambaz adaw. Ta fa mambaz a, Gazlavay a jəwey mey mawiya ta ndəhay anja hay. Da akwar fa da samara na, kamara anda

yah ma ka kede amba ka sərfadamaya.» **26** Anda kede, ta pas masa akwar fa zəmamara peñ kede ta akwar fa samara cek aha kede na, ŋgene, akwar fa wuzdamara mey da ray meməcey ŋga Bay Mahura, dəga wure kede haa kasl ma vəhwa anja.

27 Anda kede, da ndaw a zəma peñ, a sa cek mesey ŋga Bay Mahura saw saw na, a key ŋgene, a key mebərey majā anja ma rəsa vaw ta mambaz ŋga Bay Mahura ha. **28** Da ray ŋgene, si ndaw a nəka ray anja la ḋagay, fa dəba ha, a gwa ŋga zəmey peñ e, ta ŋga sey cek mesey a. **29** Ndaw ma zəma peñ ta ma sey cek mesey a ta meney ray ba na, ŋgene, ta wulkey da ray meməcey ŋga Bay Mahura daa ba. Anda kede, Gazlavay a da cey mevel da ray a. **30** Ara majā ŋgene, masa-macay hay ta masabəle hay ga da wuzlah akwar daha. Asaya, siya hay ga ta məcam sem. **31** Da kwa waawa da wuzlah aləkwa a nəka ray anja la ḋagay, wara cay a zəmey ḋaf ŋga sərfedey meməcey ŋga Bay Mahura na, ŋgene, Gazlavay fa da cey mevel a ray aləkwa daa ba. **32** Ama, da Bay Gazlavay fa sərdandakwar banay na, a key ŋgene, a kətndakwar amba ta pas masa Gazlavay ma da katar sariya a ndəhay da bəla na, sariya ha, a kərzandakwar anda ndəhay siya hay ba.

33 Anda kede, məlma adaw hay, da masa akwar ta kusam la ŋga zəmey ḋaf ŋga sərfedey

11:25 11.25 mejəwey-mey: Jer 31.31-34; Lk 22.20; 2Kwr 3.6; Heb 8.6; mambaz: Mab 24.6-8; Heb 9.12 **11:26** 11.26 Mt 26.29 **11:27** 11.27 11.20-22; Heb 10.29 **11:28** 11.28 2Kwr 13.5 **11:32** 11.32 Heb 12.5-6; CWJ 3.19

meməcey ɳga Bay Mahura na, səkwam vaw da wuzlah akwar la d̄agay. ³⁴ Da ndaw may fa car na, ɳga zəmwa d̄af da way anja la d̄agay, amba daa masa akwar makustakaya na, Gazlavay a cey mevel a ray akwar ba. Da ray mey hay mekele na, da masa ya ta wusey la fa akwar na, ya diyta mey hay a la.

12

Mey da ray gədaŋ masa Mesəfney ɳga Gazlavay ma vəldatara a ndəhay

¹ Məlma adaw hay, wure kede ya daa guzlkwar da ray gədaŋ mekele mekele masa *Mesəfney ɳga Gazlavay ma vəlda ɳgada ndaw a, ndaw a maja mewudey-vaw anja. Ya wudey na, ka cəndamara mey da ray gədaŋ a maaya maaya. ² Ka sərmara daa masa akwar ta təram ndəhay ɳga Yesu *Kəriste daa ba aran na, akwar fa tam kuley hay. Kuley hay na, aa guzlam ba, ama akwar fa vəldamara ray akwar a kuley hay ɳga wamakwar ma fəna ma fəna, ka gwamara ɳga jaram ba. ³ Maja ɳgene, ya wudey na, ka sərmara fara fara, da ndaw anja ta Mesəfney ɳga Gazlavay da ray a na, ndaw aha, a gwa ɳgaa guzley, a ləvey: «Kuse! Yesu ɳga nəsey» na, daa ba. Ama, da ndaw aa guzley, a ləvey: «Yesu ara Bay aləkwa Mahura» na, ɳgene, ndaw aha aa guzley ta gədaŋ ɳga Mesəfney ɳga Gazlavay.

⁴ Gədaŋ masa Mesəfney ɳga Gazlavay ma vəldatara a ndəhay ɳga key sləra anja na, a

wuzwa wal wal fa ndaw a fa ndaw a, ama ara Mesəfnay a pal ŋene ma veldatara a ndəhay.

⁵ Sləra hay masa Bay Mahura Yesu ma veldatara ŋgada ndəhay na, ata wal wal may, ama ya kakwa sləra ŋgada Bay Mahura pal gway.

⁶ Gazlavay a vəltar gədaŋ wal wal ŋgada ndəhay ŋga key sləra aŋga, ama ara Gazlavay pal ma vəlda gədaŋ ŋga key sləra hay a tabiya.

⁷ Gədaŋ ŋga Mesəfnay ŋga Gazlavay fa wuzwa vaw wal wal ŋgada kwa waawa da wuzlah akwar. A key anda ŋgene na, ŋga jəney ndəhay tabiya. ⁸ Mesəfnay ŋga Gazlavay a vəlar lenjesl maaya ŋgada ndaw ŋgaa guzley maaya. Ngada ndaw laŋgar, Mesəfnay a, a vəlar gədaŋ ŋga sərey cek hay amba a wuzdatara a ndəhay.

⁹ Ngada ndaw laŋgar saya, Mesəfnay ŋga Gazlavay a vəlar gədaŋ ŋga təbey mey ŋga Yesu fara fara aa mevel aŋga. A səra a gwa a key cek ma fəna gədaŋ aŋga ta fa Mesəfnay ŋga Gazlavay a. Ngada ndaw mekele, Mesəfnay ŋga Gazlavay a vəlar gədaŋ ŋga mbəley masamacay hay. Ara Mesəfnay ŋga Gazlavay a pal ŋgene ma vəlda gədaŋ ŋga key sləra hay a. ¹⁰ A vəlar ŋgada ndaw laŋgar gədaŋ ŋga key maazla hay. Ngada ndaw mekele, a vəlar gədaŋ ŋga təley mey masa Gazlavay ma wuzdara. Ngada ndaw mekele, a vəlar gədaŋ ŋga sərey sləra ŋga Mesəfnay ŋga Gazlavay ta ŋga sərey sləra ŋga mesəfnay maaya ba. Ngada ndaw laŋgar saya, a vəlar gədaŋ ŋgaa guzley ta mey hay mekele mekele masa aŋga ma cənda ba. Ngada ndaw

lañgar saya, a vəlar gədañ ɳga mbəddehy mey masa ndaw ma cənda ba. ¹¹ Ara Mesəfnay ɳga Gazlavay a pal taava anja ma gwa ɳga vəlda gədañ ɳga key sləra hay a tabiya. Mesəfnay a, a wunkey gədañ mekele mekele anda aa ma wudey ɳgada kwa waawa.

Mey da ray mecəmey-ray ɳga ndəhay ɳga Kəriste

¹² Yaw, vaw ɳga ndaw-magədañ na, anja pal, ama mezəvey hay mekele mekele daha. Kwa mezəvey hay ga fa ndaw daha, ama vaw na, anja pal gway. *Kəriste na, aa kəne may. ¹³ Daa masa aləkwa ma hətkwa *baptem na, aləkwa tabiya ta tərkwa vaw pal sem ta gədañ ɳga *Mesəfnay ɳga Gazlavay pal. Aləkwa tabiya, kwa *Jəwif hay, kwa ndəhay masa Jəwif hay ba, kwa beke hay, kwa beke hay ba, Gazlavay a vəlndakwar na, Mesəfnay anja ha ɳgene pal.

¹⁴ Vaw ɳga ndaw na, anja ta mezəvey pal daada ba, ama anja ta mezəvey hay ga. ¹⁵ Da salay a ləvey: «Yah mezəvey ɳga vaw ba maja yah na, har ba», kwa da aa guzley kəne na, anja mezəvey ɳga vaw ba fara daw? ¹⁶ Da sləmay a ləvey: «Yah mezəvey ɳga vaw ba, maja yah na, dey ba», kwa da aa guzley kəne na, anja mezəvey ɳga vaw ba fara daw? ¹⁷ Da vaw ɳga ndaw ara dey daada na, ɳgene ndaw aha a da jəkey sləmay ta me? Da vaw ɳga ndaw, ara sləmay daada na, ɳgene ndaw aha a da cənda

mezey እንደ cek hay ta me? ¹⁸ Ama Gazlavay ta katérwa mezəvey hay እንደ vaw la tabiya aa slam anja, aa slam anja, anda aa ma wudey. ¹⁹ Da Gazlavay a pey mezəvey እንደ vaw pal daada na, ንgene, ara vaw ba. ²⁰ Ya sérkwa, mezəvey hay እንደ vaw na, ata ga, ama vaw na, anja pal gway.

²¹ Anda kedé, dey a gwa a lèvey: «Walay adfaw ta har daa ba» na, kène ba. Asaya, ray a gwa a lèvey: «Walay adfaw ta salay daa ba» na, kène ba. ²² Sasəkar jak, mezəvey እንደ vaw masa kah ma pa እንደ cek እንደ tede ንgene, da mezəvey a daa ba na, ka məcey. ²³ Mezəvey hay እንደ vaw masa ma mbafandakwar ba na, ya wakwa vaw ta anja jak, ba diya? Mezəvey hay እንደ vaw masa alékwa ma badatakwa fa dey እንደ ndəhay na, ya pakwa lengesl kalah na, a ray ata jak, ba diya? ²⁴ Mezəvey hay እንደ vaw masa ma mbam na, እንደ ata, ya pakwa lengesl a ray ata ba. Gazlavay a pata mezəvey እንደ vaw እንደ ndaw cəpa, a həsltar ray. A həsltar ray ma fəna na, እንዳ mezəvey hay masa ma nəkam anda cek እንደ tede. ²⁵ A patérwa mezəvey hay tabiya aa slam a na, amba vaw a wunkey ba, asaya, amba mezəvey hay a jənam vaw da wuzlah ata. ²⁶ Da mezəvey እንደ vaw pal fa sərey banay na, mezəvey hay እንደ vaw tabiya a səram banay asiya may. Da fa həslmar ray a mezəvey እንደ vaw pal na, mezəvey hay siya tabiya aa səmam may.

²⁷ Yaw, akwar na, vaw እንደ Kəriste. Kwa waawa na, anja mezəvey pal እንደ vaw እንደ

Kəriste he. ²⁸ Daa *mecəmey-ray ɳga ndəhay ɳga Yesu na, Gazlavay ta pey ndəhay la mekele mekele ɳga key sləra aŋga. Ngeeme na, a pey ndəhay meslørey ɳga Yesu. ɳga dey cew e na, a pey ndəhay ma təla mey aŋga. ɳga dey maakar a na, a pey ndəhay maa sərkada ndəhay. Asaya, ɳgada ndəhay mekele a vəltar gədaŋ ɳga key maaazla hay. Ngada ndəhay mekele, a vəltar gədaŋ ɳga mbəley masa-macay hay. Ngada ndəhay mekele, a vəltar gədaŋ ɳga jəney ndəhay. Ngada ndəhay mekele, a vəltar gədaŋ ɳga key *bay-ray. Ngada ndəhay mekele saya, a vəltar gədaŋ ɳgaa guzley ta mey hay mekele mekele masa ata ma sərmara ba. ²⁹ Ndəhay tabiya na, ata ndəhay meslørey ɳga Yesu daw? Ndəhay tabiya na, fa təlam mey ɳga Gazlavay daw? Ndəhay tabiya na, faa sərkadamatara mey ɳga Gazlavay a ndəhay daw? Ndəhay tabiya na, fa kam maaazla hay daw? ³⁰ Ndəhay tabiya na, fa mbəlam ndəhay daa macay daw? Ndəhay tabiya na, faa guzlam ta mey hay masa ata ma sərmara ba daw? Ndəhay tabiya na, fa mbədədamara mey hay masa ndəhay ma cəndamara ba a ndəhay mekele daw? ³¹ Ama sləra hay masa Mesəfnəy ɳga Gazlavay ma vəldatara a ndəhay ma fənta siya hay na, kamara ta mevel pal.

Mey da ray mewudey-vaw

Wure kedə, ya da wuzkwar cəved maaya ma fənta cəved hay mekele.

12:27 12.27 6.15; 10.17; 12.12; Rm 12.4-5; Ef 4.4, 16; 5.30 **12:28**

12.28 12.8-10; 14.1-4; SNM 13.1; 15.32; Ef 4.11-12 **12:31** 12.31

13

¹ Kwa yaa guzley ta mey hay mekele mekele, kwa yaa guzley ta mey ŋga maslaŋ hay ŋga Gazlavay, ama da ya wudey ndaw ba na, ŋgene, yah na, letek ta gwaŋgwaŋw, da daa ba, ta mawiyar ma wurzley sl̄emay. ² Da Gazlavay a velya gədaŋ ŋga t̄leý mey aŋga a ndəhay, kwa ya s̄orta cek hay tabiya, kwa ya cənda mey hay ŋga Gazlavay masa mabadatakaya, kwa ya t̄eba mey ŋga Gazlavay kalah haa ya gwa ya ləvar ŋgada aŋgwa: «Sl̄ekd̄ey, daw», fa d̄eba ha, aŋgwa ha a daw na, kwa ta ŋgene he cəpa, da ya wudey ndaw ba na, ŋgene, yah cek ŋga tede. ³ Da ya wunkatara cek adaw hay tabiya a ndəhay masa-viya hay, kwa da ya vəlda ray adaw ŋga wewurey majā ndəhay, ama da ya wudey ndaw ba na, ŋgene kwa fa da jənya daa ba.

⁴ Ndaw ma wudey ndaw na, a bəsta ndəhay tabiya, a key cek hay maaya ŋgada ndəhay, a key səlenj fa ndəhay ba, a zlep̄ey ba, a gəlda ray aŋga ba. ⁵ Ndaw ma wudey ndaw na, a key cek ma ka hwaray ba, a wulkey da ray cek hay ŋgada aŋga taava aŋga ba, a cey mevel ba, a pey mey aa mevel ba. ⁶ Ndaw ma wudey ndaw na, aa səmey da ray cek hay maaya ba hay ba, ama aa səmey da ray cek hay masa maaya fara fara. ⁷ Ndaw ma wudey ndaw na, a bəsa cek ma key maaya ba tabiya fa mey aŋga, a wuzda ba, a t̄eba mey ŋga Gazlavay mandaw mandaw, a wulkey Gazlavay

a da diyta cek hay tabiya, asaya, a bøsta cek hay wura wura cøpa.

8 Mewudey-vaw na, fa da ndøvey daa ba sølak. Ama, metøley-mey ñga Gazlavay na, a ndøvey la. Gødanj ñgaa guzley mey hay mekele mekele masa ndøhay ma cøndamara ba na, a ndøvey la. Yaw, mesørey-cek may, a ndøvey la. **9** Fara fara, cek hay a, a ndøvam la, maja mesørey-cek aløkwa ta metøley-mey ñga Gazlavay na, a wuzdatørwa cek hay cøpa ba, si nekødøy gway. **10** Ama ta pas masa Gazlavay ma da wuzdandakwara cek masa maaya tabiya na, cek masa aløkwa ma sørkwa nekødøy heyey na, a ndøvey la.

11 Daa masa yah daa bøzey na, ya faa guzley anda bøza hay, ya fa wulkey anda bøza hay, asaya, ya fa cøndata cek hay anda bøza hay. Ama wure kede na, ya ta tørey ndaw mahura sem, ya ta mbøkda mekey cek hay anda bøza hay sem. **12** Wure kede, aløkwa fa høtmatakwa cek hay maaya maaya daa ba, ya nøktakwa cek hay anda ndaw ma nøkey cek daa bangøra manøskaya. Ama pas pal na, ya da høtmatakwa cek hay tabiya fa dey aløkwa maaya maaya. Wure kede na, mesørey-cek adaw, anga nekødøy gway. Pas a, a wuswa la masa yah ma da sørta cek hay tabiya maaya maaya anda Gazlavay ma sørya maaya maaya kede may.

13 Yaw, cek hay maakar datha fa da ndøvam daa ba. Cek hay a na, ara metøbey-mey ñga Gazlavay, mesøkwey cek fa Gazlavay, len

mewudey-vaw. Cek hay maakar ata kede na, fa da ndəvam daa ba, ama cek mahura da wuzlah ata na, ara mewudey-vaw.

14

*Mey mekele saya da ray gədañ masa Mesəfney
ŋga Gazlavay ma vəldatara a ndəhay*

¹ Teesed na, səpam ŋga wudey vaw da wuzlah akwar. Asaya, vəldamara ray akwar may ŋga hətey gədañ masa *Mesəfney ŋga Gazlavay ma vəldatara ŋgada ndəhay ŋga key sləra aŋga. Vəldamara ray akwar kalah na, ŋga hətey gədañ ŋga təley mey masa Gazlavay ma wuzdara ŋgada ndəhay. ² Ndaw maa guzley mey hay masa ma cəney ba na, a key ŋgene, aa guzlar a Gazlavay, ba na, aa guzley ŋgada ndəhay ba, maja ndəhay a cəndamara mey masa aŋga maa guzlda ha ba. Aa guzley ŋgene na, ta gədañ ŋga Mesəfney ŋga Gazlavay, aa guzley da ray cek hay mabadatakaya. ³ Ama *ndaw ma təla mey masa Gazlavay ma wuzdara na, a key ŋgene, aa guzltar a ndəhay. Mey aŋga a vəltar gədañ a ndəhay, a jənta amba a təbmara mey ŋga Gazlavay maaya maaya, asaya, a dəktar mevel. ⁴ Ndaw maa guzley mey masa ndəhay ma cəndamara ba na, ŋgene, mey a, a jəney aŋga ray aŋga gway. Ndaw ma təla mey masa Gazlavay ma wuzdara na, a key ŋgene, a jənta ndəhay daa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu tabiya.

⁵ Ya wudey na, akwar tabiya, kaa guzlam ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba, ama ya wudey ma fəna saya na, ka təlam mey masa Gazlavay ma wuzdakwara may. Da ndaw aa guzley ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba, maaya na, ndaw ŋga mbəd̩da mey a daha amba mey a, a jənta ndəhay tabiya daa mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu. Da ndaw ŋga mbəd̩da mey a daa ba na, ŋgene, ndaw ma təla mey masa Gazlavay ma wuzdara na, a jənta ndəhay a fəna ndaw maa guzley ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba.

⁶ Məlma adfaw hay, da ya daw fa akwar, yaa guzlkwar ta mey mekele mekele masa akwar ma cəndamara ba, ŋgene, mey a, a da jənkwar na, kwara? Da ya kadakwara mey mabadakaya ŋga Gazlavay ba, da ya wuzdakwara cek hay mekele ba, da ya təley mey masa Gazlavay ma wuzdiwa ba, asaya, da yaa sərkadakwar ba na, ŋgene, a key ya jənkwar daw?

⁷ Anja letek ta cek hay ma ka walay anda sləlam ta ganjaval. Da ka fa sləlam saw na, ndaw a da cənda d̩say ŋga walay masa kah ma fa ha na, kwara? Da ka kəd̩a ganjaval saw na, ndaw a da cənda d̩say ŋga walay masa kah ma kəd̩a ha na, kwara? ⁸ Mefey taalam ŋga zəley ndəhay ŋgadaa vəram na, kəne may. Da ndaw ma fa taalam a maaya maaya daa ba na, ndaw fa da səra ara madaw ŋgadaa vəram na, daa ba. ⁹ Ngada akwar may kəne. Da kaa guzlam mey masa ndəhay ma cəndamara ba, ndəhay a da cəndamara mey masa akwar maa guzldamara

ha na, kwara? Anda kede, mey akwar a, a da terey ɳga cek ɳga tede.

¹⁰ Mey hay mekele mekele ga dahan da bəla. Kwa səkway wura wura faa guzley ta mey anja na, a cənda. ¹¹ Anda kede, da ndaw aa guzlyta mey anja, ama ya cənda mey a ba na, ndaw a ɳgene anja ndaw-məlak fa mey adaw. Yah may, yah məlak fa mey anja. ¹² Yaw, maja akwar fa wudam ɳga hətey gədaŋ ɳga key sləra hay masa Mesəfnay ɳga Gazlavay ma vəldatara ɳgada ndəhay anja hay na, maaya na, ka səpam ɳga hətey teesed'na, gədaŋ ɳga key sləra hay ma gwa ɳga jənmata ndəhay daa mecəmey-ray ɳga ndəhay ɳga Yesu.

¹³ Maja ɳgene, ndaw masa ta gədaŋ ɳgaa guzley ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba na, ɳga dərey daŋgay a Gazlavay amba Mesəfnay ɳga Gazlavay a vəlar gədaŋ ɳga mbədدا mey a ta mey masa ndəhay ma cəndamara. ¹⁴ Da ya dərar daŋgay a Gazlavay ta mey masa yah ma cənda ba na, fara fara mevel adaw fa dərey daŋgay, ama yah na, kwa ya cənda ba səlak.

¹⁵ Anda kede, ya da key na, kwara? Ya da dərey daŋgay ta mey masa yah ma cənda ba ta gədaŋ ɳga Mesəfnay ɳga Gazlavay, asaya, ya da dərey daŋgay ta mey adaw ta lenjesl adaw may. Ya da zley walay ta mey masa yah ma cənda ba ta gədaŋ ɳga Mesəfnay ɳga Gazlavay, asaya, ya da zley walay ta mey adaw ta lenjesl adaw may. ¹⁶ Da kah, ka fa kar suse a Gazlavay ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba na, ndaw ma səra mey ɳga Gazlavay ba da wuzlah akwar na, a gwa

ŋga təba, a ləvey: «*Amen» na, kwara? A gwa ba, maja a cənda mey masa kah maa guzlda ha ba. ¹⁷ Kwa ka fa kar suse a Gazlavay maaya maaya daa medərey-dan̄gay a na, ama medərey-dan̄gay a, a gwa ŋga jəna ndaw aha ba.

¹⁸ Ya fa kar suse a Gazlavay maja ya faa guzley mey hay ga masa ndəhay ma cəndamara ba a fənkwar. ¹⁹ Ama, da masa yah da wuzlah ndəhay ŋga Yesu makustakaya na, ŋgama yah maa guzley mey pal ta mey masa ndəhay ma cəndamara amba yaa sərkadata, da ray yah ma daa guzley ga ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba.

²⁰ Məlma adfaw hay, daa menjey akwar na, ka da wulkam anda bəza hay ba, ama wulkam anda ndəhay ma sərmara mey ŋga Gazlavay maaya maaya. Ka da kam cek malamba daa sləra akwar ba. Təram anda bəza hay da mey dəwa masa ma sərmara ŋga key cek malamba ba.

²¹ Mawuzlalakaya daa dərewel ŋga Gazlavay, a ləvey:

«Bay Gazlavay a ləvey:

“Ya daa guzltar a ndəhay adfaw hay ta mey
masa ata ma cəndamara ba.

Ahaw, ya daa guzltar ta mey ŋga ndəhay
daa hwayak mekele.

Ama ta ŋgene he cəpa na, ndəhay adaw hay
fa da jəkfamaya sləmay daa ba cəŋga.”»

²² Anda kede, ŋgada ndəhay ma təba mey ŋga Yesu ba, meeguzley ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba na, ara cek ma wuzwa ŋgada

ata, Gazlavay a katar sariya la. Ngada ndəhay ma təba mey ɳga Yesu na, kene ba. Ngada ata, metəley-mey ɳga Gazlavay na, ara cek ma wuzwa Gazlavay aa da wuzlah ata. Ngada ndəhay ma təba mey ɳga Yesu ba na, kene ba.

²³ Wulkam cey: da masa akwar ndəhay ɳga Gazlavay makustakaya tabiya, ndəhay ma təba mey ɳga Yesu ba, da daa ba, ndəhay ma samawa ɳga jəkam sləmay saw a samawa a wuzlah akwar, a hətfamakwar akwar faa guzlam ta mey hay masa ndəhay ma cəndamara ba na, a padamakwar ɳga ndəhay ta malula da ray, daa ba daw? ²⁴ Ama da akwar tabiya fa təlam mey masa Gazlavay ma wuzdakwara, ndəhay ma təba mey ɳga Yesu ba ta ndəhay ma samawa ɳga jəkam sləmay saw a samawa, a hətfamakwar na, mey a, a da wuzdatara mebərey ata. Asaya, mey akwar a, a da vəltar mewulkey da ray menjey ata maaya ba, ²⁵ cek hay mabadatakaya daa mevel ata, a da wuzwa a palah. Maja ɳgene, a da ragadamar a Gazlavay, a da həlmamara, asaya, a da ləvam: «Fara fara, Gazlavay aa da wuzlah akwar.»

Mekey cek ta cəved e daa mecəmey-ray ɳga ndəhay ɳga Yesu

²⁶ Maja ɳgene, məlma adəaw hay daa *mecəmey-ray ɳga ndəhay ɳga Yesu, ka da kam na, kwara? Da masa akwar makustakaya daa slam a na, ndaw pal da wuzlah akwar ɳga zley walay, ndaw mekele ɳgaa sərkadata ndəhay ta mey ɳga Gazlavay, ndaw mekele ɳga wuzda

cek masa Gazlavay ma wuzdara a ndəhay, ndaw mekele ŋgaa guzley ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba, ndaw mekele saya ŋga mbədда mey a, a ndəhay. Ka kamata cek hay tabiya ŋgene na, ŋga jəney ndəhay daa mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu amba a diyam fa mey fa mey. ²⁷ Da ndaw aa guzley ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba na, ndəhay cew, da daa ba, maakar gway ŋgaa guzlam pal pal, ndaw pal ŋga mbədда mey masa ata maa guzldamara ha a ndəhay. ²⁸ Da ndaw ŋga mbədда mey a daa ba na, ŋgene, ndaw maa guzley ta mey masa ndəhay ma cəndamara ba ha na, a daa guzley ta gədaŋ fa mey ŋga ndəhay ba, ama ŋgaa guzley da hwad da hwad ŋgada ray aŋga ta ŋgada Gazlavay gway.

²⁹ Ngada ndəhay ma təla mey ŋga Gazlavay na, ndəhay cew, da daa ba, maakar ŋgaa guzlam gway, ndəhay siya na, ŋga jəkam sləmay da mey a ara mey ŋga Gazlavay fara fara kwa. ³⁰ Daa masa ndaw masa faa guzley na, da Gazlavay a wuzar mey a ndaw mekele daa mekusey akwar na, maaya na, ndaw masa ŋgeeme a njey teete dagay. ³¹ Akwar tabiya akwar, akwar ta cəved ŋga təley mey ŋga Gazlavay, ama gwaguzlam pal pal amba ndəhay tabiya aa sərkam maaya maaya, asaya, amba a hətam gədaŋ. ³² Ndaw masa aa ta gədaŋ ŋga təley mey ŋga Gazlavay na, ara aŋga ma wey da ray gədaŋ aha, ³³ maja mekey cek ta cəved e ba na, a mbafar a Gazlavay ba. Gazlavay a wudsey na, ya njakwa ta zazay.

Njam anda ndəhay daa mecəmey-ray ḥja ndəhay ḥja Yesu siya. ³⁴ Masa akwar makustakaya daa slam a na, ḥjusay ḥja njam teete. Ata ta cəved ḥjaa guzley daa ba, ḥja namatar ray a zel hay anda mawuzlalakaya daa *mewey ḥja Gazlavay. ³⁵ Da mey daha masa ata ma cəndamara ba na, a daa cəfdamara daa mekusey a ba, ama ḥjaa cəfdamata fa zel ata hay da way. ḅjwas aa guzley daa mekusey ḥja ndəhay ḥja Yesu na, maaya ba.

³⁶ Ka wulkam mey ḥja Gazlavay a zlawa na, fa akwar gway daw? Ka wulkam mey ḥja Gazlavay a wusey na, fa akwar daada daw? ³⁷ Da ndaw a wulkey aa ta gədaŋ ḥja *Mesəfney ḥja Gazlavay, da daa ba, aa ta gədaŋ ḥja wuzey mey ḥja Gazlavay na, ḥja səra, mey masa yah ma wuzlalakwara kede na, ara mey masa Bay Mahura ma wuzdiwa. ³⁸ Da ndaw aha a jəkey sləmay fa mey masa yah ma wuzlalakwara kede ba na, ḅjene, Gazlavay fa da səra ndaw aha daa ba.

³⁹ Da ray ḅjene, məlma adfaw hay, səpam teesed na, gədaŋ ḥja təley mey ḥja Gazlavay. Asaya, da ndəhay faa guzlam ta mey hay masa ndəhay ma cəndamara ba na, ka da təkmata ba.

⁴⁰ Cek masa mahura na, si ka kamata cek hay tabiya daa mekusey akwar maaya maaya, asaya, ka kamata ta cəved e.

15

*Mey da ray masləkdawa ḥja Yesu Kəriste daa
meməcey*

¹ Məlma adaw hay, ya wuday ḥgaa guzlkwar
saya da ray *Mey-maaya-mawiya masa yah ma
wuzdakwara zleezle masa akwar ma təbmara.
Ahaw, akwar ta təbmara mey a la fara fara aa
mevel akwar. ² Ta fa metəbey Mey-maaya-
mawiya ha na, Gazlavay a ləhdakwar la, ama si
akwar fa təbmara anda yah ma wuzdakwara, ka
mbəkdamara ba. Da daa ba na, metəbey mey a
ḥjada akwar na, ara cek ḥja tede.

³ Ya taa sərkadakwara mey masa Yesu maa
sərkadiwa la. Mey masa mahura da hwad a na,
ara *Kəriste ma məcey majə mebərey aləkwa
anda mawuzlalakaya daa dərewel ḥja Gazlavay.

⁴ Ta jəhmara la, ḥja dər maakar a ta sləkdawa
sem daa meməcey anda mawuzlalakaya daa
dərewel ḥja Gazlavay. ⁵ Masa anja ma
sləkdawa cay daa meməcey a na, ta wuzar vaw
la a *Piyer, asaya, ta wuztar vaw la a ndəhay
anja hay meslərey siya. ⁶ Fa dəba ha, ndəhay
anja hay a fəna temere zlam ta hətmar la ata
cəpa daa slam a may. Ndəhay ma hətmar na,
har-gədan da wuzlah ata, ata daha ta dey dəagay,
ama siya hay ta məcam sem. ⁷ Ta wuzar vaw la
a *Jak. Fa dəba ha, ta wuztar vaw la a ndəhay
anja hay meslərey tabiya saya.

⁸ Fa dəba ata tabiya, kwa yah anda bəzey masa
ma yawa rav-baŋ na, ta wuzya vaw la may.

15:1 15.1 Gal 1.11 **15:2** 15.2 Gal 2.1-2 **15:3** 15.3 11.23;
Iz 53.5-12 **15:4** 15.4 Jaw 1.17; Mt 12.40; Jan 20.9; SNM 2.24-31
15:5 15.5 Mt 28.16-17; Lk 24.34, 36; Jan 20.19 **15:7** 15.7 Lk
24.50 **15:8** 15.8 9.1; Gal 1.15-16; SNM 9.3-6

9 Dasi ndəhay meslørey እga Yesu Kəriste tabiya na, yah mecəhe da wuzlah ata. Yah na, ya wusa amba a zəlmaya *ndaw-meslørey ba, maja ya ta sərdata banay la ta ndəhay daa *mecəmey-ray እga ndəhay እga Yesu Kəriste. **10** Ama maja mepəsey-mey እga Gazlavay da ray adfaw na, ya ta tərey ndaw masa akwar ma hətmar wure kede la. Mepəsey-mey aŋga ha na, ara cek እga tede እgada yah ba, sasəkar jak, ya ta key sləra la ga, ma fəna ndəhay meslørey mekele. Ma ka sləra ha na, ara yah ta gədaŋ adfaw ba, ama fara fara ara maja mepəsey-mey እga Gazlavay aa da ray adaw. **11** Anda kede, kwa da ara yah ma wuzda Mey-maaya-mawiya, kwa da ara ndəhay meslørey mekele na, ara cek letek. Ala tabiya ala, ya wuzam mey letek masa akwar ma təbmara aa mevel akwar.

Mey da ray ndəhay ma da sləkdamawa daa meməcəy

12 Ala fa wuzdamara ya ləvam *Kəriste ta sləkdamawa sem daa meməcəy. Kaa, ndəhay siya da wuzlah akwar a ləvam ndəhay fa da sləkdamawa daa meməcəy daa ba na, kwara? **13** Da fara fara ndəhay fa da sləkdamawa daa meməcəy daa ba na, እgene, Kəriste ta sləkdamawa daa meməcəy daa ba may. **14** Da fara fara Kəriste ta sləkdamawa daa meməcəy daa ba na, እgene, mey እga Gazlavay masa ala ma wuzdamara na, ara mey እga tede, ka təbmara mey a እga tede may.

15 Da kène na, ala ta mbərzlam sem a ray Gazlavay maja ala ta ləvmatar la a ndəhay, Gazlavay ta sləkſadərwa Kəriste sem daa meməcey. Ama da ndəhay fa da sləkſamawa daa meməcey daa ba na, ŋgene, Gazlavay ta sləkſadərwa Kəriste daa meməcey daa ba may.

16 Da Gazlavay fa da sləkſadatərwa ndəhay daa meməcey daa ba na, ŋgene, Kəriste may, Gazlavay ta sləkſadərwa daa meməcey daa ba. **17** Da Gazlavay ta sləkſadərwa Kəriste daa meməcey daa ba na, ŋgene, ka təbmara mey anga ŋga tede, asaya, akwar ta mebərey cəŋga.

18 Anda meləvey saya, ndəhay ma təbmara mey ŋga Kəriste masa ma məcam sem na, taa zəfəm sem. **19** Da aləkwa fa pakwa Kəriste ŋga ndaw ma da jənndakwar fara fara, ama da a jənndakwar daa masa aləkwa da bəla daada na, ŋgene, anja matəway daa dey aləkwa a fəna ŋga ndəhay mekele la.

20 Ama fara fara na, Kəriste ta sləkſawa sem daa meməcey. Anja na, ara ndaw masa ma sləkſawa teesed daa meməcey. Anda kede, a wuzwa fara fara ndəhay mekele a sləkſamawa la daa meməcey may.

21 Meməcey a sawa a bəla na, ta fa ndaw pal, mezəley *Adam. Yaw, ma wura cəved amba ndəhay a sləkſamawa daa meməcey na, ara ndaw pal may, mezəley Yesu Kəriste. **22** Ndəhay tabiya a məcam maja ata macəmkaya ta Adam

15:15 15.15 SNM 1.22; 4.33; 5.30-32 **15:17** 15.17 15.3; Rm 4.25

15:18 15.18 1Tes 4.13 **15:20** 15.20 6.14; Kwa 1.18 **15:21**
15.21-22 15.45-49; MC 3.17-19; Rm 5.12, 14, 18

aha. Ama ndəhay tabiya masa macəmkaya ta Kəriste na, a sləkdamawa la daa meməcey anda anja may.

23 Ama kwa waawa a da sləkdawa daa meməcey na, fa dəle fa dəle. Kəriste ta sləkdawa sem teesed daa meməcey. Ta pas masa aa ma da vəhwa na, ndəhay anja hay a sləkdamawa la daa meməcey may. **24** Fa dəba ha, bəla a ndəvey la. Kəriste a daa zəddata mesəfnay hay maaya ba hay ta gədanj ɳga bay ata hay tabiya. A da key bay-gula da ray bay hay ma wam da bəla. Fa dəba ha, a da vəldara bay anja a Gazlavay Papanj aa slam a.

25 Ama si Kəriste a wey da ray cek hay tabiya haa kasl Gazlavay Papanj ma pata masa-gəra anja hay tabiya asi salay anja ɖagay. **26** Masa-gəra ɳga madagway-dakw masa Gazlavay ma daa zəddə na, ara meməcey. **27** Yaw, mawuzlalakaya daa ɖerewel ɳga Gazlavay, a ləvey: «Gazlavay ta pata cek hay tabiya la asi har ɳga Bəzey anja.» Ahaw, mawuzlalakaya anda ɳgene, ama fara fara, Gazlavay na, fa da njey asi har ɳga Bəzey anja daa ba, maja ara anja ma pata cek hay tabiya asi har ɳga Bəzey anja ha.

28 Masa Gazlavay Papanj ta pata cek hay tabiya cay asi har ɳga Bəzey anja na, Bəzey anja ha may, a da vəlda ray anja asi har ɳga Papaha masa ma vəldara cek hay tabiya. Anda kedse, Gazlavay Papanj a da wey maaya maaya da ray

cek hay tabiya.

29 Wulkam da ray ndəhay siya da wuzlah akwar ma hətam *baptem majā ndəhay maməctakaya cey. Da fara fara ndəhay maməctakaya a sləkdfamawa daa meməcey daa ba na, a hətam baptēm majā ndəhay maməctakaya na, majā me?

30 Asaya, da ndəhay maməctakaya fa sləkdfamawa daa ba na, ala ta ray ala, ya fa vəldamara ray ala ŋga sərey banay mandaw mandaw na, majā me? **31** Ahaw, mandaw mandaw ya fa hətar meməcey ta dey adfaw. Məlma adfaw hay, ya kadakwara cek hay tabiya keđe na, majā fara fara ya faa səmey da ray akwar, akwar masa macəmkaya ta Yesu Kəriste Bay aləkwa Mahura. **32** Fedə da Efez, masagəra hay ga daha, ya ta kədsey vaw la ta ata anda ta cek hay ŋga ley masa-həma. Da ya kədsey vaw anda ŋgene majā mewulkey ŋga ndaw-magədaŋ daada na, mekədsey-vaw a, a da jənya na, kwara? Da ndəhay maməctakaya a sləkdfamawa daa ba na, ŋgene, a key anda mey daha ma ləvey: «Zəmkwa cek, sakwa cek, mandaw na, aləkwa daa saba.» **33** Pam lenjesl, majā da akwar fa pəkam ta ndəhay ma kam cek malamba na, akwar may ka kam cek malamba la anda ata. **34** Kam cek ta cəved e, ka da kam cek malamba saba. Ndəhay siya da wuzlah akwar daha masa ma sərmara Gazlavay ba. Yaa

guzlkwar anda kede na, ɳga pakwar hwaray.

Mey da ray vaw ɳga ndaw ma slèkdawa daa meməc ey

³⁵ Da kwa ndaw a gwa a wulkey daa ray aŋga, a ləvey: «Gazlavay a da slèkṣadərwa ndaw daa meməc ey na, kwara? Vaw ɳga ndaw ma slèkdawa daa meməc ey, a da nəkey na, kwara?» ³⁶ Ndaw ma wulkey anda ɳgene na, ara ndaw manjar lenjesl. Hulfad masa kah ma slèka a ley na, a pəcwa ama masa maslèkakaya cəma na, a zey. ³⁷ Hulfad masa kah ma slèka, kwa ara daw, kwa ara meeme na, ka slèkey na, babəza daada gway, ka slèka ta panay a tabiya ba. ³⁸ Hulfad hay na, ata wal wal, gwaslaf hay a may, ata wal wal. Masa kah ma slèka la na, Gazlavay a pəcrawa, a key gwaslaf anda Gazlavay ma wudey.

³⁹ Cek hay tabiya masa ta mesəfn ey na, ata ta vaw wal wal may. Anda meləvey, vaw ɳga ndaw-magədaŋ na, aŋga wal ta ɳga gənaw hay, wal ta ɳga diyan hay, asaya, wal ta ɳga ewet hay.

⁴⁰ Cek hay da gazlavay da vadaha, cek hay da bəla daha may. Membey ɳga cek hay da gazlavay da vad aŋga wal ta membey ɳga cek hay da bəla. ⁴¹ Mewedey ɳga pas na, aŋga wal, mewedey ɳga kiya na, aŋga wal may. Mewedey ɳga wurzla hay aŋga wal saya, kwa da wuzlah wurzla hay na, mewedey ata wal wal.

⁴² Maslèkdawa daa meməc ey na, kene may. Vagay masa ta pəshamara cay na, aŋga anda

hulfad, a da zey. Vaw masa ma slèkdawa daa meməcey na, fa da zey daa ba sèlak. ⁴³ Masa ta pèshamara vagay cay aa cèvay na, vagay a, a da zey, ara cek ŋga tede, asaya, a mbey fa dey ba. Ama masa ta slèkdawa cay daa meməcey na, a zey ba, a njey anga ta gèdanj, asaya, a mbey fa dey kalah. ⁴⁴ Da a pèsham vagay na, a pèsham ŋgene, aslaw ŋga vaw gway. Masa ta slèkdawa cay na, a tèrey vaw masa *Mesøfnay ŋga Gazlavay ma lèma mawiya. Alèkwa ta vaw da bøla kede, ba diya? Sèrmara, ya hètkwa vaw mekele la masa Mesøfnay ŋga Gazlavay ma lèma. ⁴⁵ Ara anda mawuzlalakaya daa dèrewel ŋga Gazlavay, ma lèvey: «*Adam masa ŋgeeme na, ara ndaw-magèdanj masa Gazlavay ma vèlar heter.» Adam masa ŋga madagway-dakw na, ara *Kèriste ma tèrey ŋga Mesøfnay ma vèltar heter mawiya a ndèhay.

⁴⁶ Vaw masa Mesøfnay ŋga Gazlavay ma lèma na, ara vaw ŋgeeme ba. Anda kede, masa ŋgeeme na, ara vaw ŋga ndaw-magèdanj da bøla kede d'agay, fa døba ha, vaw masa Mesøfnay ŋga Gazlavay ma lèma. ⁴⁷ Adam, ndaw ŋgeeme na, ara ndaw-magèdanj masa Gazlavay ma lèma ta hwiyak. Ama Adam ŋga dey cew e na, a pawa salay da gazlavay da vad. ⁴⁸ Ndèhay magèdanj na, vaw ata anda vaw ŋga ndaw masa Gazlavay ma lèma ta hwiyak. Ndèhay da gazlavay da vad na, vaw ata anda vaw ŋga ndaw ma pawa salay da gazlavay da vad may. ⁴⁹ Wure kede na, vaw

alèkwa anda vaw ñga ndaw masa Gazlavay ma lèma ta hwiyak. Pas pal na, vaw alèkwa a da tèrey anda vaw ñga ndaw ma pawa salay da gazlavay da vad.

50 Mèlma adfaw hay, ya fa lèvkwar, aa slam masa Gazlavay fa wey da vad na, ndaw fa da mbèzey a hwad a ta vaw masa da bøla kede daa ba. Cek hay ma da zam na, a gwa ñga cèmam ta cek hay ma da njam ñga sèrmataw ba.

51 Jèkam slèmay, ya daa guzlkwar da ray cek mañbadakaya *: ndèhay siya da wuzlah alèkwa tabiya fa da mècam daa ba, ama alèkwa tabiya, vaw alèkwa a da mbèdsey. **52** A da key na, daa masa fa famara taalam ñga madagway-dakw. Vaw alèkwa a da mbèdsey fiyaw fiyaw anda ndaw ma kèbcey dey. Masa ta famara taalam cay na, ndèhay mamèctakaya a slèkcfamawa la daa memècey ta vaw masa ma da mècey saba. Alèkwa siya masa ta dey, alèkwa tabiya vaw alèkwa a da mbèdsey. **53** Anda melèvey, vaw alèkwa ma da zey na, a da tèrey ñga vaw ma da zey saba. Ahaw, vaw alèkwa ma da mècey na, a da tèrey ñga vaw ma da mècey saba. **54** Masa vaw alèkwa ta mbèdsey cay kène na, ñgene, mey mawuzlalakaya daa dñrewel ñga Gazlavay a da key fara fara anda mawuzlalakaya ha. Mey a, a lèvey: «Memècey daa saba, Gazlavay ta fèna memècey sem ta gèdañ.»

15:49 15.49 MC 5.3 * **15:51** 15.51 cek mañbadakaya: Pawl aa guzley da ray pas masa Kèriste ma da vèhwa. **15:51** 15.51
1Tes 4.15 **15:52** 15.52 taalam: Mt 24.31; 1Tes 4.16 **15:53**
15.53 2Kwr 5.4 **15:54** 15.54 Iz 25.8

55 «Haya, bay-meməcey, gədaŋ akah na,
aŋga ama dəba ama?

Haya, bay-meməcey, ləvat akah
masa kah ma məlta ndəhay ta aŋga na,
aŋga ama dəba ama?»

56 Ləvat ma məlta ndəhay ɳga məcam na,
ara mebərey. Kwakwas ɳga *Mawiz na, fa
vəlar gədaŋ a mebərey ɳgaa zəddata ndəhay.

57 Ama həlmakwa Gazlavay, maja ara aŋga ma
vəlndakwar gədaŋ ɳga fəna meməcey ta fa Bay
aləkwa Mahura Yesu Kəriste.

58 Maja ɳgene, məlma adaw hay
mawudtakaya, kam gədaŋ, kwa cek a da
vəhdakwar ɳgada fa dəba ba. Kamara sləra
ɳga Bay Mahura Yesu mandaw mandaw ta
mevel pal. Ka sərmara sləra masa akwar ma
kamara ta gədaŋ aŋga na, ara cek masa ɳga
tede ba.

16

*Mey da ray mecekeley dala ɳgada ndəhay da
Jeruzelem*

¹ Ya daa guzlkwar wure kedse na, da ray
mey ɳga dala masa akwar ma da cakalamara
ɳgada ndəhay ɳga Yesu da *Jeruzelem. Ka da
kamara anda yah ma ləvtar ɳgada ndəhay daa
*mecəmey-ray ɳga ndəhay ɳga Yesu da Galati
may. ² Fa luma ha, fa luma ha na, kwa waawa
da wuzlah akwar ɳga ley dala daa dey masa
aŋga ma hətar təde ta gədaŋ aŋga, ɳga cakala,

amba da masa yah ma wusey la fa akwar na, ka cakalam dala mekele saba. ³ Yah ma wusey la fa akwar na, ya slèrdata ndèhay masa akwar ma walamata ñga handamara dala akwar a, a Jeruzelem la. Ya slèrdata la ta leeter da har masa yah ma da wuzlalatara da ray dala ha. ⁴ Da maaya ya daw may na, ñgene, ya diyam la bama daa slam a.

Mey da ray cek masa Pawl ma da ka

⁵ Ya fa da daw aa hwayak ñga Masadewan amba ya cam ray ta ndèhay daa mecèmey-ray hay ñga Yesu fetede. Fa dèba ha, ya wusey la fa akwar. ⁶ Ayèwa, da ya njey la fa akwar nekèdèy kwa, da ya ndèvda kiya ñga memed la fa akwar kwa. Anda kede, masa ya fa da mbèkdakwar cay na, ka jènmaya la kwa ñga daw aa slam wura wura mekele. ⁷ Da ya wusey fa akwar amba ya njey nekèdèy gway na, ya wudey ba. Ama da Bay Mahura ta tèba la na, ya wudey ñga njey fa akwar ga.

⁸ Ya njey la da Efez haa kasl gwagway ñga *Pantekwat ma wuswa, ⁹ maja ya ta hètey har la ga ñga key slèra maaya ñga Gazlavay, asaya, masa-gèra hay ga fede daha.

¹⁰ Da Timawte ta wusey la fa akwar na, tèbmara maaya maaya, amba a njey ta mandèrzay daa dey ba, maja aŋga fa key slèra ñga Bay Mahura anda yah may. ¹¹ Kwa ndaw a da røsa ba sèlak. Jènmara amba a vèhwa fa

16:5 16.5 SNM 15.21; 2Kwr 1.15-16 **16:6** 16.6 Rm 15.24 **16:7**
 16.7 4.19 **16:8** 16.8-9 SNM 19.8-10 **16:10** 16.10 Timawte:
 4.17

yah ta zazay, maja ya fa sèkwta fede, anja ta mèlmañ hay mekele *.

12 Da ray mèlma alèkwa Apalaws na, ya ta kar ambahw la dey weewe, ya lèvar, maaya na, a daw ta mèlmañ hay mekele ma da diyam fa akwar, ama a wudey ñga daw wure kede ba sèlak. Ama, da masa ta høtey har la na, a daw la.

Mey ñga madagway-dakw

13 Ka da nam ñdar ba, njam maaya maaya daa cøved ñga Gazlavay, ka da zluram ba, kam gødañ. **14** Cek hay tabiya masa akwar ma kamata na, kamara ta mewudsey-vaw.

15 Mèlma adfaw hay, ka sèrmara Estefanas ta ndøhay da way anja, ba diya? Ata na, ndøhay masa ñgeeme ma tøbmara mey ñga Yesu *Køriste daa hwayak ñga Akay. Ta vøldamara ray ata la ñga jøney ndøhay ñga Yesu. Ya kakwar ambahw, **16** ndøhay anda ñgene na, namatar ray. Asaya, namatar ray a ndøhay ma kam sløra bama ta ata.

17 Ya faa sømey da ray ata Estefanas, Fartunatus leñ Akaykus ma samawa fa yah. Masa yah ma høtatar na, anda ya høtey ñgene na, akwar tabiya akwar. **18** Ta døkmaya mevel la anda ata ma døkmakwar mevel may. Søkway ñga ndøhay anda ñgene na, høslmatar ray.

* **16:11** 16.11 Ndøhay mekele a wulkam na, mey Gørek a løvey: «maja ala ta mèlmañ hay mekele fa sèkwmar fede.» **16:12** 16.12 Apalaws: 1.12 **16:13** 16.13 15.38; Ps 31.25; Ef 6.10 **16:14** 16.14 8.1; Jañ 13.34; Rm 13.8-10; 2Kwr 6.6; Gal 6.10; Ef 5.2 **16:15** 16.15 Rm 16.5; Estefanas: 1.16 **16:18** 16.18 Føl 2.29; 1Tes 5.12

19 Ndəhay ḥga Yesu daa mecəmey-ray hay daa
slam hay mekele mekele daa hwayak ḥga Azi
a camakwar har. Ata Akilas ta ḥgwas anja
Pəriska †, lej ndəhay ḥga Yesu masa ma kusam
da way ata na, a camakwar har maaya maaya ta
mezəley ḥga Bay Mahura Yesu. **20** Ndəhay ḥga
Yesu tabiya fedē, a camakwar har may. Akwar
tabiya, cam har da wuzlah akwar cəpa pal pal,
anda akwar məlmənay hay.

21 *Yah, Pawl, ya cakwar har.* Ara yah ta har
adaw, ma wuzlalakwara mecey-har a kede.

22 Ndaw ma wuda Bay Mahura ba na, anja
Gazlavay ḥga nəsa. «*Maranata.*» Anja Bay
aləkwa Mahura ḥga sawa.

23 Anja maaya ḥga Bay aləkwa Mahura Yesu
ḥga njey ta akwar.

24 Akwar ndəhay ḥga Yesu Kəriste, ya fa
wudkwar, akwar tabiya akwar.

† **16:19** 16.19 Pəriska: A zəlmara daa slam mekele Pəresil. Nəka
SNM 18.2. **16:19** 16.19 Rm 16.5; Azi: CWJ 1.4, 11 **16:20** 16.20
Rm 16.16 **16:21** 16.21 Gal 6.11; Kwa 4.18; 2Tes 3.17; Flm 19
 16:22 16.22 Gal 1.8-9; CWJ 22.20; Maranata: Jud 14; CWJ 1.7
 16:24 16.24 4.21; 2Kwr 2.4; 11.11; 12.15; Fəl 1.8; 2.17; 1Tes 2.8;
3.12; 2Tm 3.10; Flm 9

**Mejøwey-mey Mawiya
Mofu-Gudur: Mejøwey-mey Mawiya New Testament
Le Nouveau Testament en langue Mofu-Gudur
(Cameroun)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mofu-Gudur)

Contributor: Aramaic Bible Translation, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
2b021919-36cf-59da-a35f-10c5e5548811